Matkalla maahan muuttaneiden naisten työllistymisen edistämiseen!

Kajal Panahi

2024 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Matkalla maahan muuttaneiden naisten työllistymisen edistämiseen!

Kajal Panahi
Sosionomi
Opinnäytetyö
Toukokuu 2024

Laurea-ammattikorkeakoulu **Tiivistelmä**

Sosiaaliala

Sosionomi (AMK)

Kajal Panahi

Matkalla maahan muuttaneiden naisten työllistymisen edistämiseen!

Vuosi 2024 Sivumäärä 3

Tämän kehittämismuotoisen opinnäytetyön tarkoituksena oli pilotoida Suomessa iHUB mallia ja kehittää CeMeWE -hankkeelle Suomen oloihin soveltuva ryhmämalli työelämän ulkopuolella oleville maahanmuuttajanaisille iHUB mallin pohjalta. Tavoitteena oli tuottaa tietoa iHUB -mallin sovellettavuudesta ja vaikutuksista maahanmuuttajanaisten työllistymisen mahdollisuuksiin sekä toimintakertakuvaukset. Tähän liittyvän selvityksen tutkimuskysymykset ovat:

Miten kohderyhmän naiset kokevat iHUB -mallin?

Miten kohderyhmän naiset kokevat iHUB -mallin auttavan maahanmuuttajanaisia kohti työelämää?

Millaista muuta hyötyä käytettävä iHUB -malli ryhmään osallistuneille tuottaa?

CeMeWE ja INY ry (Irakilaisten naisten yhdistys) yhteistyöllä haluttiin testata iHUB -mallia myös Suomessa. Mallin menetelmänä olivat dialogi ja reflektointi, ja materiaalina olivat kuvia, videoita ja tekstiä, jotka kertoivat Suomeen ja suomalaisten tai pohjoismaalaisten elämäntavoista ja maan järjestelmistä. iHUB -mallien materiaalit käytettiin suomen kielen version ja päivitettiin suomen olosuhteisiin. Ryhmien ohjauksessa käytettiin persian kieltä sekä hyvin vähän suomen kieltä.

iHUB-mallin soveltavuuteen liittyivät monet erilaiset asiat, kuten yksityiselämän tilanne, perheet, ympäristö ja yhteiskuntakulttuuri, ikä ja kielitaito. Maahan muuttaneiden naisten näkemysten selvittämiseksi käytettiin ryhmäkeskustelua ja laadittiin sähköinen kyselylomake. Kyselyllä haluttiin lisäksi selvittää asiakkaiden työllistymisen edistämiseen kehittämisen tarpeita ja kartoittaa Suomen oloihin ja ympäristön palveluiden tuntemusta. Kyselyn ja keskusteluryhmän tulosten perusteella asiakkaat pitivät merkittävimpinä haasteina asiakkaiden suomen kielitaidon puutteellisuutta, tietämättömyyttä palveluista sekä asiakkaiden asenteita ja kohtuuttomia kielitaidon vaatimuksia. Tärkeimpinä työllistymisen ja kotoutumisen edistämisen keinoina pidettiin työnantajayhteistyötä, palveluiden keskittämistä ja vieraskielisiä palveluita. Kehittämistarpeita voi olla iHUB -materiaalien täydentämisessä ja muuttamisessa Suomeen sopivaksi sekä sen hankeen yhteistyö eri tahojen kanssa. Opinnäytetyössä kerätty tieto on CeMeWE hankkeelle käytettävissä.

Asiasanat: Työllistyminen, naiseus, maahanmuutto, kotoutuminen, Kieli

Laurea University of Applied Sciences **Abstract**

Degree Programme in Social Services

Bachelor´s thesis

Kajal Panahi

Promoting the employment of women who immigrated on the way!

Year 2024 Pages 59

The purpose of this development-oriented thesis was to pilot the iHUB model in Finland and develop a group model suitable for non-employed immigrant women in Finnish conditions based on the CeMeWE project. The aim was to provide information on the applicability and effects of the iHUB model on the employment opportunities of immigrant women, as well as operational descriptions. The research questions related to this investigation are:

How do the women in the target group perceive the iHUB model?

How do the women in the target group perceive the iHUB model assisting immigrant women towards employment?

What other benefits does the iHUB model provide to participants in the group?

CeMeWE and INY ry (Iraki Women's Association) collaborated to test the iHUB model in Finland. The method of the model included dialogue and reflection, and the materials consisted of images, videos, and texts depicting Finnish or Nordic ways of life and systems. The materials of the iHUB models were adapted into Finnish and updated to Finnish conditions. Persian was used in group guidance, with very little Finnish.

Various factors such as personal life situations, families, environment, and societal culture, age, and language skills were involved in my understanding of the applicability of the iHUB model. To understand the views of immigrant women, group discussions were used, and an online survey was conducted. The survey also aimed to identify the needs for promoting clients' employment and to assess their familiarity with Finnish conditions and environmental services. Based on the survey and focus group results, the most significant challenges identified by immigrant women were inadequate Finnish language skills, lack of knowledge about services, and clients' attitudes and unreasonable language skill requirements. Key means of promoting employment and integration were considered to be employer cooperation, service centralization, and foreign language services. There may be development needs in supplementing and adapting iHUB materials to fit Finland, as well as in cooperation with various stakeholders in the project. The information collected in the thesis is available for the CeMeWE project's use.

Keywords: employment, femininity, immigration, integration, language

Sisällys

1 Johdanto 6
2 Opinnäytetyön työelämäkumppanit 7
2.1 CeMeWE –hanke 7
2.2 Irakin naisten yhdistys (INY RY) ja pilotti kohderyhmä 8
3 iHUB- malli ja dialogi 8
4 Maahan muuttaneiden naisten työllistyminen 10
5 Työllistymisen haasteet 11
5.1 Kieli haasteet 12
5.2 Kulttuurilliset tekijät 13
5.3 Kotoutuminen 13
6 Opinnäytetyö tausta 16
6.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite 16
6.2 kehittämistyön menetelmä 17
6.3 Tutkimuksellinen menetelmä 18
6.4 Aineiston keruu 19
7 Toteutuskertojen suunnittelu ja toteutus 21
7.1 Tutustumiskerta ja esikoulu teema 22
7.2 Terveys ja hyvinvointi 24
7.3 Kulttuuri ja vapaa-aika 26
7.4 Koulutus ja työ 27
7.5 Vaikuttaminen 29
7.6 Ryhmäohjauksen päätöskerta 31
8 Aineiston analyysi 32
9 Arviointi ja tulokset 32
10 Luotettavuus ja eettisyys 36
11 Johtopäätös 38
12 Aikataulu 41
13 Oma pohdinta 42
Lähteet 45
Kuviot 48
Kuvat 48
Liitteet 49

1 Johdanto

Naisten ja miesten vastuu työn jakamisesta on yksi tärkeimmistä kysymyksistä, joka on toistaiseksi saanut vain vähän huomiota. Naisten työksi voitaisiin katsoa erityisesti kodin- ja lastenhoito ja miesten työt ovat kodin ulkopuolella. Monien maahaanmuuttaneiden keskuudessa vallitsevaa ajattelutapa, että naisten ei tarvitse tehdä töitä muualla kuin kotona on aiheuttanut sellainen kulttuurin jäämisen, jossa miehellä on vastuu perheen elättämisestä.

Naisten työllistymiskysymys on ollut esillä yhteiskunnallisen elämän alusta lähtien ja naisten työ yhdessä miesten kanssa pellolla tai kotona pidettiin normaalina asiana ja osana heidän tehtäviään. Nyky-yhteiskunnassa eli Suomessa, jossa naisten työllisyyden lisäämisen tarve on kiistaton, hallitus voisi kannustaa työnantajia palkkaamaan myös naispuolisia maahan muuttaneita työntekijöitä toteuttamalla asian huomioivaa politiikkaa. Maahanmuuttajalla voi olla hyvin monenlaisia haasteita riippuen ihmisen taustakulttuurista, koulutuksesta, lähtömaan tilanteesta ja perhesuhteista. Suurin yksittäinen haaste maahanmuuttajien koulutuksessa on työllistyminen. Työllistymiseen taas vaikuttaa suomen kielen riittävä osaaminen, muu kielitaito ja aikaisempi koulutus.

Suomeen tarvitaan työperäistä maahanmuuttoa. Tästä tuntuu olevan puoluerajat ylittävä yksimielisyys Suomen puolueilla. Maahanmuutto ilmiönä ja maahan muuttaneiden kotoutuminen on Suomessa asia, joka jakaa kansan mielipiteitä ja johon liittyy paljon ennakkoluuloja. Myös Orpon hallitus haluaa edistää työperäistä maahanmuuttoa, joskaan maahan muuttaneiden työllistyminen ja heidän kotoutumiseensa liittyvät toimet eivät ole Orpon hallituksen ohjelman kirjauksissa huomioitu asia. Maahan muuttaneiden työllistymisessä on omat erityispiirteensä ja haasteensa, joita tässä opinnäytetyössä käsitellään. Ratkaisuja etsitään toteuttamalla erilaisia hankkeita kuten CeMeWE -hanke – maahan muuttaneiden naisten työllistymisen edistämiseksi.

Maahanmuuttajat työllisyytensä eroaa muusta väestöstä esimerkiksi niin, että he työskentelevät useammin työntekijäammateissa ja useammin määräaikaisissa työsuhteissa (Sutela 2015, 89, 91–92). Opinnäytetyössä syvennytään erityisesti työllistymisen kysymyksiin naisten maahanmuuttajien kohdalla. Tekstissä avataan iHUB mallin kokeilusta suomessa heidän työllistymisensä edistämisestä, mutta siinä paneudutaan enemmän ryhmäkeskustelun merkitykseen. Tämän kehittämismuotoisen opinnäytetyön, tarkoituksena on pilotoida Suomessa iHUB mallia ja kehittää CeMeWE -hankkeelle ja tarkoitus pitää sisällään odotuksen, että ruotsalaista mallia muokataan tarvittaessa Suomen oloihin sopivaksi työelämän ulkopuolella oleville maahanmuuttajanaisille. Muokkaus tulisi tehdä ennen toteutuskertoja. Tavoitteena on tuottaa tietoa iHUB -mallin sovellettavuudesta ja vaikutuksista maahanmuuttajanaisten työllistymisen

mahdollisuuksiin sekä toimintakertakuvaukset. Tähän liittyvän selvityksen tutkimuskysymykset ovat:

- Miten kohderyhmän naiset kokevat iHUB -mallin?
- Miten kohderyhmän naiset kokevat iHUB -mallin auttavan maahanmuuttajanaisia kohti työelämää?
- Millaista muuta hyötyä käytettävä iHUB -malli ryhmään osallistuneille tuottaa?

CeMeWE ja INY ry (Irakilaisten naisten yhdistys) yhteistyöllä halutaan testata iHUB mallia myös Suomessa. Mallin menetelmänä on dialogi ja reflektointi ja materiaalina ovat kuvia, videoita ja tekstiä, joissa kertoo Suomeen ja suomalaisten tai pohjoismaan elämän tavoista ja maan järjestelmistä. IHUB mallien materiaalit käytetään suomen kielen version menetelmä ja muutetaan suomen olosuhteisiin. Ryhmien ohjauksessa käytetään persian ja suomen kieltä.

Maahan muuttaneiden naisten näkemysten selvittämiseksi laaditaan sähköinen kyselylomake. Kyselyllä halutaan lisäksi saada selvitettyä edistääkö kehittämä ryhmämalli työllistymisen edellytyksiä sekä tietoa ryhmäkokonaisuuden sovellettavuudesta. Kyselyllä halutaan varmistaa, että jokaisen ryhmän jäsenen näkemys tulee huomioiduksi.

On hyvä huomioida, että opinnäytetyö oli tarkoitus tehdä parin kanssa, mutta matkan varrella ja lopuksi tein opinnäytetyön yksin, koska emme löytäneet yhteistä sopivaa aikaa opinnäytetyön edistämisestä varten ja näkemys sen edistämiseen oli erilainen.

2 Opinnäytetyön työelämäkumppanit

Opinnäytetyön työelämäkumppanit ovat toimeksiantaja CeMeWE- hanke ja maahan muuttaneiden naisten työllistymisen edistämiseksi toimiva järjestö Irakilaisten naisten yhdistys (INY). Seuraavassa kuvataan lyhyesti toimeksiantajia, jotka ovat tämän opinnäytetyön työelämäkumppanit ja kuvataan myös pilotointi asiakasryhmä, jotka ovat INY:N asiakkaita ja ovat opinnäytetyön aikana mukana.

2.1 CeMeWE –hanke

CeMeWE hanke on EU-rahoitteinen yhteiskehittämishanke, jossa on mukana neljä maata. Hankkeen tavoitteena on kehittää malleja naisten työllistymisen esteiden poistamiseksi tai vähentämiseksi (Centralbaltic 2024). Suomessa hanketta koordinoi Laurea-ammattikorkeakoulu. CeMeWE-projektissa etsitään tapoja tukea maahanmuuttajanaisten työllistymistä Suomessa, Ruotsissa, Virossa ja Latviassa. Hankkeen tavoitteena on lisätä henkilökohtaisten, kotimaisten ja yhteiskunnallisten esteiden edessä olevien maahanmuuttajanaisten työllistettävyyttä. Sen tavoitteena on työskennellä läheisessä yhteistyössä maahanmuuttajanaisten

kanssa, jotta saadaan aikaan yhteiskehitettyjä malleja, jotka auttavat osallistujia ymmärtämään työllistymismahdollisuuksiaan, lisäämään osaamistaan ja saamaan mentorointitukea työllistymisen turvaamiseksi. (CeMeWE 2024.)

2.2 Irakin naisten yhdistys (INY RY) ja pilotti kohderyhmä

Irakin naisten yhdistys (INY RY) on kansalaisjärjestö, joka tarjoaa monipuolista tukea naisten työllistymiseksi ja ehkäisee syrjäytymistä. TeKo:n (työelämää kohti)

Toiminnot ovat avoimia kaikille maahan muuttaneille naisille. Tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttajanaisia ja heidän perheitään aktiivisina yhteiskunnan jäseninä. Hankkeessa järjestetään suomen kielen kursseja, digikursseja, kerho- ja vertaisryhmätoimintaa sekä seminaareja ammattilaisille ja yhteistyökumppaneille. Irakilaisten naisten yhdistyksen (INY) vapaaehtoiset vetävät suomen kielen ja hyvinvoinnin kursseja, jotta maahan muuttaneet naiset saavat oikeaa tietoa ja voivat tutustua paremmin myös kantasuomalaisiin ja Suomen palvelujärjestelmään. (INY 2024.)

Maahanmuuttaja on henkilö, joka on muuttanut Suomeen muualta ja on syntynyt jossakin muualla kuin Suomessa (Väestöliitto 2020). Opinnäytetyössä INY:n asiakkaat ovat eri maista ja heille tarjotaan kielen perustella ja omalla kielellä tukea työllistymisen edistämiseen varten. Pilotti ryhmäksi saatiin noin 10 persiankielisiä naisia, Iranista ja Afganistanista, koska opinnäytetyön tekijänä puhun persian kieltä ja ohjaus tehdään persian kielellä. Ryhmän jäsenet ovat ikäjakauma on 30-59 vuotta. Osa ryhmän jäsenistä on asuneet suomessa jo useita vuosia ja osa on vasta Suomeen muuttaneita. He ovat työttömiä, opiskelijoita ja yksi eläkkeellä. Suomen kielen taito vaihtelee siten, että monta vuotta Suomassa asuneiden arkikeskustelu sujuu, mutta työelämän kielivaatimuksiin on vielä puutteita. Asiakkaat ovat Suomeen tullessaan käyneet suomen kielen kurssilla. Osalla oli ammatilliset koulutukset jäänyt kesken heikon kielitaidon vuoksi.

3 iHUB- malli ja dialogi

Seuraavassa tarkastellaan lyhyesti iHUB -mallin sovellutusta Ruotsissa ja kuvataan mitä iHUB malli on. Kappaleen lopussa esitetään määritelmä ja näkökulmia dialogista ja sen merkityksestä ymmärryksen lisäämiseksi yhteisessä keskustelussa.

Integrations- HUB eli iHUB -malli on kehitetty Ruotsissa. Mallia käytetään kursseilla, joiden tarkoitus on ruotsalaiseen yhteiskuntaan kotouttamisen tukeminen (Uppsala 2023). Kursseja järjestetään Ruotsissa avoimissa esikouluissa, joiden katsotaan olevan sopiva konteksti iHUB-kurssin pitopaikaksi, sillä avoin esikoulu on jo valmis konsepti ja tarkoitukseen soveltuva ympäristö. (Vad med a.2024). iHUB:issa käytettävä menetelmä on dialoginen ja reflektoiva

keskustelu ja sen materiaali on peräisin Va med -hankkeesta. Materiaali on kohdennettu kouluttamattomille tai vähän koulutetuille maahan muuttaneille (Vad med b. 2024). Materiaalit koostuvat kuvista videoista ja teksteistä. Etäkäyttöön soveltuu PowerPoint muodossa oleva materiaali. IHUB-mallin aineistossa on myös ohjeita ohjaajalle. Niissä kuvataan, kuinka ohjaajan tulee olla keskustelussa aktiivinen ja huomioida, mitä osallistujat pohtivat ja mistä he puhuvat. Ohjeissa todetaan myös, että keskinäisessä vuoropuhelussa on mahdollista vaihtaa tietoja ja siten lisätä osallistumista ja ymmärrystä uutta kotimaata kohtaan. (Va med c. 2024.)

Ryhmätoiminnassa keskustelujen virittämiseksi katsotaan iHUB-materiaalin kuvia tai videoita. Keskustelut käydään ryhmässä toteuttaen iHUB-materiaalin ohjeita siitä, miten dialogisen keskustelun periaatteita ja reflektointia noudattaen ryhmä pidetään. Materiaalissa on annettu hyvän vuoropuhelun synnyttämiseksi seuraavia ohjeita: 1. Anna aina kahden osallistujan puhua keskenään ennen kuin puhutte kaikki yhdessä ryhmässä. 2. Varmista, että kaikki saavat puhua! 3. Pyri saamaan osallistujien omat pohdinnat esiin. Ohjeissa kehotetaan myös antamaan tilaa asioille, mitkä osallistujat itse ottavat esille sekä sen mistä he haluavat puhua. Materiaalin mukaan ryhmässä syntyneessä keskustelussa ja pohdinnassa ei ole oikeita tai vääriä kysymyksiä tai vastauksia. Materiaalin ohjeissa ohjaajalle kerrotaan kuinka ohjaajan voi olla hyvä varautua siihen, että vuoropuhelu ja aiheen pohdinta voivat johtaa moniin erilaisiin keskusteluihin ja joskus arkaluonteisiinkin aiheisiin. Materiaalissa kuvataan myös sitä, kuinka ohjaajan tulee olla keskustelussa aktiivinen ja tarttua siihen, mitä osallistujat pohtivat ja mistä he puhuvat. Ohjeissa todetaan myös, että keskinäisessä vuoropuhelussa on mahdollista vaihtaa tietoja ja siten lisätä osallistumista ja ymmärrystä uutta kotimaata kohtaan. (iHUB – materiaali 2024.)

Sanan "dialogi" alkuperä on muinaisesta Kreikasta, ja sillä tarkoitettiin taitavaa keskustelua, jonka tavoitteena oli asioiden ja ilmiöiden parempi ymmärtäminen. Dialogia voidaan pitää keinona oppia toisiltaan. Dialogille on ominaista toisen osapuolen kunnioittaminen, tarkkaavainen kuuntelu ja syvällinen keskustelu. (Alhanen 2024, 23–25.) Dialogi kehittää henkilön itsetuntemusta ja kykyä ymmärtää itseään. Keskustelu avaa mahdollisuuden tarkastella ja analysoida omia tulkintoja, arvoja, pyrkimyksiä ja reaktioita. Toisen henkilön puheesta voi löytää yhteyksiä omiin kokemuksiin vastaavista tilanteista ja asioista. Dialogissa voi tutkia, miten omat ajatukset, mielikuvat ja havainnot muotoutuvat ja kehittyvät keskustelun aikana. (Alhanen 2024, 84–85.)

Dialogisessa keskustelussa ohjaajalla on merkittävä rooli. Hänen tehtävänään on ohjata keskustelua kohti parempaa ymmärrystä ja varmistaa keskustelijoiden välinen tasa-arvoisuus, ottaen huomioon myös hiljaisemmat osallistujat. (Alhanen 2024, 97.) Ohjaajan tehtävänä on varmistaa, ettei dialogi lipsahda väittelyksi tai neuvotteluksi ilman ennalta sovittua päätöstä. Dialogisen ohjaamisen ydin on tasavertaisten osallistujien yhteistyö, jossa ohjaaja toimii luotsina erityisellä tavalla. (Alhanen 2024,100.)

4 Maahan muuttaneiden naisten työllistyminen

Seuraavassa luvussa tarkastellaan maahan muuttaneiden naisten asemaa työmarkkinoilla. Maahan muuttaneet muodostavat monitahoisen joukon erilaisine tilanteineen ja lähtökohtineen. Tässä tutkimuksessa maahanmuuttajana pidetään henkilöä, joka on syntynyt ulkomailla ja muuttanut sen jälkeen maahan. (Saukkonen 2020, 22.) Termi maahanmuuttaja ja ulkomaalaistaustainen tarkoittavat tässä työssä samaa asiaa. Maahan muuttaneiden naisten työllisyysaste on alhainen, ja heillä on usein vaikeuksia työpaikan löytämisessä. On mahdollista, että koulutusjärjestelmässä ja sosiaalipolitiikassa on sellaisia piirteitä, jotka vahvistavat naisten pysymistä kotona sen sijaan, että he hakeutuisivat koulutukseen ja työelämään. (Saukkonen 2020, 190–191.) Selittäviä tekijöitä tarkastellaan tässä opinnäytetyössä seuraavassa luvussa.

Sutela (2016) kuvaa artikkelissaan, ”Lähi-idästä ja Afrikasta kotoisin olevien naisten kotoutumiseen kiinnitettävä huomiota”, seikkoja kuinka ulkomaista syntyperää olevan väestön työllistyminen vaihtelee sekä maahantulon syyn, että lähtömaan mukaan. Lähi-Idän ja Afrikan maista tulleiden naisten työllistyminen oli heikointa. Työperäisillä maahan muuttaneilla naisilla työllisten osuus on varsin korkea, jopa korkeampi kuin suomalais-taustaisen väestön. Muista, kuten perhesyistä maahan muuttaneiden naisten työllisyys-aste oli lähtömaan mukaan, jopa puolet pienempi kuin suomalais-taustaisten naisten. Ulkomaalaistaustaisten naisten työllisyysaste oli alhaisempi kuin miesten, joskin työperäisten muuttajien osalta tämä sukupuolten välinen ero selittyi lapsilla. Ulkomaalaistaustaisten naisten työllisyys paranee maassa asumisen keston myötä. Vuonna 2014 alle viisi vuotta Suomessa asuneista naisista 40 prosenttia oli työllisiä, 5—10 vuotta asuneista naisista työllisiä oli lähes puolet 47 % ja yli 10 vuotta asuneista 67 prosenttia. (Sutela 2021.) Seuraavassa kuviossa 1 tarkastellaan sukupuolten välisiä eroja työmarkkinoilla.

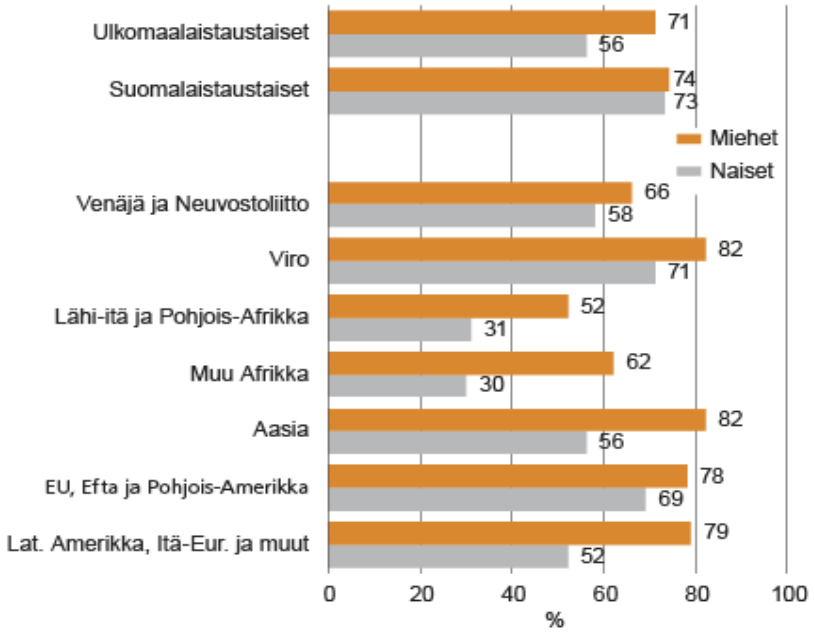

kuvio 1: Ulkomaalaisten ja suomalaisten 20–64-vuotiaan väestön työllisyysaste sukupuolen mukaan 2014. (Lähde: Tilastokeskus, Ulkomaista syntyperää olevien työ- ja hyvinvointi 2014-tutkimus)

Vuoden 2020 jälkeen ulkomaalaistaustaisten työllisyys on lisääntynyt, mutta heidän työmarkkinatilanteensa ei ole yhtä suotuisa kuin suomalaistaustaisten. Epätyypilliset työmuodot, kuten määräaikaiset työt, vuokratyöt ja alustatyöt, ovat yleisempiä ulkomaalaistaustaisilla. Sen sijaan suomalaistaustaisilla ja Suomessa syntyneillä on useammin vakituinen työsuhde. (Sutela 2023a) Ulkomaalaistaustaisten työllisyysaste on noin 10–15 % matalampi verrattuna muihin väestöryhmiin, mikä tarkoittaa noin 2,5 kertaa korkeampaa työttömyysastetta. Työllä on positiivisia vaikutuksia yksilöiden ja perheiden taloudelliseen tilanteeseen, hyvinvointiin ja kotoutumiseen. Yhteiskunnan näkökulmasta on tärkeää hyödyntää kaikkien työikäisten työpanosta mahdollisimman tehokkaasti. (Repo Jamal, Heikkinen, S. & Heikkinen, V. 2022.)

5 Työllistymisen haasteet

Maahanmuuttajanaisten alhainen työllisyysaste on monimutkainen ilmiö, johon vaikuttavat lukuisat eri tekijät. Näihin tekijöihin kuuluvat muun muassa korkea lapsiluku ja nuorena tapahtuva lapsien saaminen, matalampi koulutustaso, maahanmuuton syyt sekä pitkät hoitovapaat. Korkea lapsiluku usein merkitsee, että äiti viettää paljon aikaa kotona lasten kanssa. Tämä voi johtaa siihen, että hän jää mahdollisesti kotoutumispalveluiden ulkopuolelle, mikä on mahdollista Suomen pitkän hoitovapaamallin vuoksi. Pitkä kotona olo voi myös vaikuttaa kielitaidon kehittymiseen kielteisesti, tämä puolestaan saattaa muodostaa esteen työllistymiselle myöhemmin. (Repo Jamal ym. 2022.)

Mielenterveysongelma on yksi maahanmuuttajien väestön haastavimmista kysymyksistä kulttuurin vaikutusten vuoksi. Suomeen muuttaneet yksilöt ovat hyvin moninainen ryhmä, jolla on erilaisia taustoja ja kokemuksia. Mielenterveysongelmien tunnistaminen eri taustoista tulevien ihmisten keskuudessa voi olla vaikeaa. Kulttuurilla on merkittävä rooli siinä, miten mielenterveysongelmia havaitaan ja ymmärretään. Mustavalkoinen ajattelu ja siihen liittyvä stigma voivat vaikeuttaa avoimuutta ja avun hakemista mielenterveysongelmissa. (Maahanmuuttajien mielenterveys, 2022.)

Toimintakyvyn ulottuvuudet jaetaan fyysiseen, psyykkiseen, kognitiiviseen ja sosiaaliseen. Maahanmuuttajan toimintakyky voi olla rajoittunut esimerkiksi traumatisoitumisen takia omassa kotimaassaan tai huolen vuoksi jääneistä perheenjäsenistä. Suomessa maahanmuuttajien tukeminen voi tapahtua yksilöllisemmin, tunnistamalla heidän toimintakykynsä vahvuudet ja haasteet. Maahanmuuttajien terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttavat monet tekijät, kuten lähtömaa, maahanmuuttoikä, maahanmuuton syy, maassaoloaika sekä kulttuuriset käsitykset terveydestä. Pakolaisina lähtömaasta tulevien tilanteet voivat olla traumatisoivia, ja muutto Suomeen saattaa olla itsessään traumatisoiva kokemus. Uuden kulttuurin sopeutuminen voi olla haastavaa ja aiheuttaa stressiä ja vaikeuksia. (Maahanmuuttajalasten, -nuorten ja -perheiden terveys, 2022.)

Repo Jamal ym. (2022) mukaan maahanmuuttajanaisten työllisyyteen panostaminen on äärimmäisen tärkeää. Tutkimusten mukaan maahanmuuttajaäitien työttömyys ja kouluttamattomuus vaikuttavat negatiivisesti myös heidän lastensa, erityisesti tyttölasten, työllisyyteen ja koulutustasoon. Siksi on olennaista tarjota maahanmuuttajanaisten työllistymistä tukevia toimenpiteitä ja resursseja. Työllistymisen myötä maahanmuuttajaäidit voivat luoda paremmat edellytykset lapsilleen menestyä koulutuksessa ja työelämässä tulevaisuudessa.

5.1 Kieli haasteet

Suomen kielen oppiminen voi olla haastavaa, jos oma äidinkieli poikkeaa merkittävästi suomen kielestä. Lisäksi opiskelutahti saattaa olla liian nopea, ja oikeiden kielenoppimisstrategioiden löytäminen voi viedä aikaa. Kielitaidon kehittyminen on yksilöllinen prosessi, ja eri osa-alueet voivat kehittyä eri tahtiin. Oppijat omaksuvat kieltä eri tavoin, mikä riippuu heidän tavoitteistaan, iästään sekä kulttuuri- ja koulutustaustastaan. Siksi olisi tärkeää huomioida yksilöiden tavoitteet ja tarpeet kielenopetuksessa. (Mammon 2010.)

Tutkimuksen mukaan vuosina 2013–2016 noin 35 prosenttia maahanmuuttajista, jotka osallistuivat kielikoulutukseen, saavutti tavoitellun kielitason. On huomattava määrä maahanmuuttajia, joilla ei ole luku- tai kirjoitustaitoa ja jotka ovat täysin vailla koulutusta. Tällaisilla henkilöillä on edessään melko pitkä matka saavuttaakseen B1-tason, joka on yleensä tarpeen työelämässä menestymiseksi. Työelämässä ihmiset yleensä oppivat toimimaan ja

ymmärtämään toisiaan, mukaan lukien suomen kielen, koska heidän ympärillään oleva käytännön ympäristö tukee oppimista. (Laurinolli 2019.)

Laurinollin (2019) mukaan pakollinen kielikoe voi todella auttaa parantamaan maahanmuuttajien suomen kielen taitoa. On tärkeää keskittyä kielenkäyttötilanteiden oppimiseen, koska suomalaiset käyttävät suomea monin eri tavoin. Murteellinen suomi saattaa herättää vieroksuntaa, ja suomalaiset saattavat vaihtaa englantiin henkilön kanssa, joka ei hallitse suomea kunnolla. Tämä voi olla hankalaa kielenoppijalle, koska monet maahanmuuttajat haluavat oppia suomea eivätkä välttämättä osaa englantia. Parasta olisi, että näissä tilanteissa puhuttaisiin suomea.

5.2 Kulttuurilliset tekijät

Laine (2014, 15) mukaan kulttuuri-identiteetti koostuu kahdesta keskeisestä käsitteestä, kulttuurista ja identiteetistä. Ihmisen yksilöllinen identiteetti määrittelee hänen henkilöllisyytensä. Se voi ilmetä fyysisistä tunnusmerkeistä, kuten sormenjäljistä tai DNA:sta, tai siitä, miten hän itse kokee tai esittää itsensä. Kansallinen identiteetti eroaa muista yhteisöllisistä identiteeteistä siinä mielessä, että se liittyy usein tiiviisti tiettyyn poliittiseen yksikköön eli valtioon. Kulttuuri voi kattaa monia eri ulottuvuuksia, kuten kielen, uskonnon, arvot, normit ja ihanteet sekä niihin liittyvät tavat ja perinteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyrkii edistämään kulttuurin hallinnonalan ohjaus-, avustus-, selvitys- ja kehittämistyötä osallistumalla valtion kotouttamisohjelmiin ja edistämällä kulttuurista moninaisuutta. Tavoitteena on vahvistaa kulttuurin avulla ulkomaalaistaustaisten yhteiskunnallista osallisuutta ja aktiivista osallistumista. Ministeriön strategiassa painotetaan syrjimättömyyden periaatetta. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2020.) Suomi on erittäin ansiokeskeinen yhteiskunta, jossa korostetaan koulutuksen ja työn merkitystä, kun taas kotiäitiyttä ei nyky-Suomessa arvosteta juurikaan. Maahanmuuttajanaiset saattavat viettää pitkiä aikoja kotona lastensa kanssa, mikä voi hidastaa heidän kielenoppimistaan, kouluttautumistaan ja työllistymistään. (Säävälä 2009, 48–49.)

Laine (2014, 9–10) mukaan “käytännössä vähemmistökulttuurien edustajat joutuvat usein sopeutumaan valtaväestön kulttuurisiin käytäntöihin. Eri maissa tehtyjen tutkimusten mukaan tämä johtaa usein siihen, että etnisiin vähemmistöihin kuuluvat oppilaat viihtyvät koulussa huonosti, eikä koulu- menestys vastaa heidän potentiaalisia valmiuksiaan”.

5.3 Kotoutuminen

Kotoutuminen viittaa maahanmuuttajan ja uuden yhteiskunnan väliseen vuorovaikutukseen, jonka tarkoituksena on saavuttaa maahanmuuttajalle täysivaltaisen jäsenyyden kokemus uudessa yhteiskunnassa. Kotoutuakseen maahanmuuttaja kehittää tarvittavia tietoja ja taitoja,

jotka ovat olennaisia yhteiskunnallisessa ja työelämässä toimimiseen uudessa maassa. Tämän seurauksena vastaanottava yhteiskunta monipuolistuu ja rikastuu maahanmuuttajan vaikutuksesta. (Kotouttaminen.fi 2014a.)

Kotoutuminen on kaksisuuntainen prosessi (Saukkonen 2020, 76). Onnistuminen vaatii toimia niin maahanmuuttajalta kuin kohdemaalta. Kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) luvun 5 §:n 2 momentissa korostetaan kotoutumista yksilöllisenä prosessina, joka tapahtuu vuorovaikutuksessa yhteiskunnan kanssa. Tämän prosessin aikana maahanmuuttajan integroituminen yhteiskuntaan, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon sekä osallisuuden vahvistuminen työ- ja elinkeinoelämässä, koulutuksessa, järjestötoiminnassa tai muissa yhteiskunnan aktiviteeteissa kehittyvät ja monipuolistuvat. Kotoutumista pidetään onnistuneena, kun maahanmuuttaja saa työpaikan. (Lehtovaara 2022.)

Kotouttamistyö on aina monialaista yhteistyötä. Kotoutuminen on niin monitahoinen prosessi, että sen edistämiseen tarvitaan eri sektoreiden ja toimijoiden välistä yhteistyötä. Tähän yhteistyöhön osallistuvat usein kunta, TE-toimisto, poliisi, oppilaitokset sekä erilaiset järjestöt, yhdistykset ja muut yhteisöt. (Kotouttaminen.fi 2014b).

Kotoutumisen mittareina on tarkasteltu työllisyyttä, koulutusta ja osaamista, hyvinvointia, osallistumista sekä kaksisuuntaista kotoutumista. (Kototietokanta 2020). Saukkonen (2020, 18) muistuttaa, että kotoutuminen on laaja ja monimutkainen ilmiö, joka koostuu useista prosesseista ja ulottuu kaikille elämän osa-alueille. Se vaatii runsaasti aikaa ja etenee harvoin täysin suoraviivaisesti. Sen eri vaiheissa ja osa-alueilla voi tapahtua edistymistä tai taantumista. Yksilöllisenä prosessina, johon vaikuttavat monet tekijät, pitävät kotoutumista myös Parkkonen, Metsänen, Wernick, Linkola ja Nenonen-Andersson (2011, 25), jotka esittävät, että ”riittävästi kotoutuneena voidaan pitää henkilöä, jonka elämäntilanteessa arjen ongelmat on pääosin ratkaistu, joka on omaksunut perustiedot uudesta maasta ja yhteiskunnasta, ja jonka saavuttama kielitaidon taso mahdollistaa ammatilliset opinnot”.

Usein maahanmuuttajanaisista puhutaan perheenjäseninä ja naiset usein perustelevat maahanmuuttoaan perhesyillä, koska henkilökohtaisten syiden esiintuominen voisi olla heidän kulttuurissaan epäsopivaa. Aiemmin yksin tulleet maahanmuuttajat olivat pääasiassa miehiä ja naiset ja lapset saattoivat tulla maahan miehen perässä myöhemmin. Nykyään kun työntekijäpulaa on eteenkin hoiva-alalla, on naisten työperäinen maahanmuutto lisääntynyt huomattavasti. Työperäisen maahanmuuton lähtökohdat ovatkin usein hyvin erilaiset kuin pakolaisena maahan tulleen. (Martikainen & Tiilikainen 2007, 26.)

Maahan muuttavat voivat solmia parisuhteen ja perustaa perheen henkilön kanssa, joka edustaa eri kulttuuria. Kulttuuriset erot saattavat kuitenkin aiheuttaa ristiriitoja, ja joskus yhteisöjen voi olla vaikea ymmärtää perheen järjestelyjä. Esimerkiksi kotitöiden jakaminen voi olla haastavaa joissakin perheissä. Lasten päiväkotiin sijoittaminen tai miehen jääminen

hoitovapaalle voi herättää suurta hämmennystä sukulaisissa. Koulutusmahdollisuudet ja työllistyminen Suomessa voivat parantaa naisen elämänlaatua merkittävästi. Kuitenkin omassa etnisessä ryhmässä tämä saattaa johtaa arvostuksen laskuun ja jopa konflikteihin. (Martikainen & Tiilikainen 2007, 27–28.)

Syrjimätön ilmapiiri ja ystävyyssuhteet uudessa kotimaassa ovat keskeisiä tekijöitä, jotka tukevat Suomeen muuttaneen toimintakykyä. Hyvä toimintakyky auttaa yksilöitä voimaan hyvin, jaksamaan koulutuksessa, työelämässä ja selviytymään arjen haasteista. (Maahanmuuttajien toimintakyky 2020.) Kouluttautumismahdollisuudet ja työllistyminen Suomessa voivat merkittävästi parantaa naisen elämänlaatua. Kuitenkin omassa etnisessä ryhmässä tämä saattaa johtaa arvostuksen laskuun ja jopa konflikteihin. (Martikainen & Tiilikainen 2007, 27–28.)

Helsinki on olennainen kaupunki kotoutumispalveluiden kehittämisessä, sillä suuri osa ulkomaalaistaustaisista ihmisistä asuu juuri täällä. Kaupungissa asuu jopa neljäsosa Suomen ulkomaalaistaustaisesta väestöstä, mikä korostaa sen merkitystä kotoutumisen tukemisessa ja tarvittavien palveluiden tarjoamisessa (Tilastokeskus 2020b). Suomessa asuvista ulkomaan kansalaisista eniten asuu virolaisia, venäläisiä, irakilaisia, kiinalaisia ja ruotsalaisia. Kuvio 2. kertoo, että Suomeen muutetaan monesta syystä. Viime vuosina tärkeimmät maahanmuuton syyt ovat olleet pääasiassa perhe, työ, opiskelu ja kansainvälinen suojelu, järjestettynä suuruusjärjestykseen. Erityisesti Euroopan ulkopuolelta tapahtuva työperusteinen maahanmuutto on näyttänyt kasvun merkkejä. (Kotoutuminen 2021.)

kuvio 2: EU:n ulkopuolelta tulevien ensimmäiset oleskeluluvat Suomeen vuonna 2019 (kotoutuminen 2021)

Ulkomaalaistaustaisiksi luokitellaan ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainakin tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Vuonna 2021 Suomessa asui noin 470 000 ulkomaalaistaustaista henkilöä, mikä vastasi noin 8,5 prosenttia väestöstä. (Tilastokeskus.)

6 Opinnäytetyö tausta

Opinnäytetyön tekijänä minulla oli ollut kiinnostus maahan muuttaneiden naisten työllistymiseen ja maahanmuuttajien kysymyksiin monesta näkökulmasta. Ajatus tehdä opinnäytetyö maahan muuttaneiden ja työllistymisen parissa on virinnyt jo opintojen alussa. Opinnäytetyöntekijänä olen itse maahanmuuttaja ja kasvanut kahden kulttuurin vaikutuksessa, ja minulla on omaan kokemukseen pohjautuvaa asiantuntemusta maahan muuttaneen kulttuurista ja työllistymisen haasteista myös työn ja ystäväpiirin myötä. Olen myös työskennellyt maahan muuttaneiden parissa ja olen tehnyt sosionomiopintojen valinnaisia opintoja ja harjoittelut samassa kontekstissa. Hankkeen edustaja ilmoitti toisenkin opiskelijan olevan kiinnostunut samasta aiheesta ja antoi yhteystiedot yhteydenpitoa varten. Tapasimme ja sovimme aloittavamme yhteistyön opinnäytetyön tekemiseksi, mutta lopun lopuksi tehtiin opinnäytetyötä yksin, koska emme löytäneet yhteistä sopivaa aikaa opinnäytetyön edistämisestä varten ja näkemys sen edistämiseen oli erilainen. Huomioiden että tehtiin kuitenkin jonkun verran yhdessä, esimerkiksi teoria osuus mutta toteutus vaiheessa eli toiminta kertoja, vaikka toinen tekijä oli mukana (vaikuttamis- kerta ja päätymiskerta kerta ei ollut), silti olin vastuussa kaiken ja tein kaiken yksin.

Keskustelua opinnäytetyön aiheesta käytiin jo keväällä 2023 ja idea opinnäytetyön tekemiseen syntyi CeMeWE- hankkeen tarpeesta saada pilotoitua iHUB- mallia Suomessa. Hankkeen edustajan kanssa pidetyn palaverin jälkeen sovin opinnäytetyön aloittamisesta ja– CeMeWE hankkeessa lanseeratun iHUB -mallin testaamisesta ja kehittämisessä. Tämän jälkeen ajankohtaista oli löytää yhteistyökumppani ja ryhmä pilotoinnin toteuttamiseksi. Olin yhteydessä INY-järjestöön, jossa mallia voisi pilotoida. Kävin tapaamassa järjestön työllistymistä edistävästä ryhmätoiminnasta vastaavaa.

Tein sopimuksen CemeWEn kanssa tavattuani Irakilaisten naisten yhdistyksen edustajat. Seuraavaksi tein sopimuksen Irakilaisten naisten yhdistyksen toiminnanjohtajan kanssa ja sain häneltä tutkimusluvan sähköpostitse. Selvitin tarvittavat suostumukset ja yhteystiedot ryhmän osallistujilta ja ne on toimitettu hankeen edustajalle. Osallistujien nimet on välitetty hankkeen edustajalle kurssitodistuksia varten.

6.1 Opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite

Tämän kehittämismuotoisen opinnäytetyön, tarkoituksena on pilotoida Suomessa iHUB mallia ja kehittää CeMeWE -hankkeelle Suomen oloihin soveltuva ryhmämalli työelämän ulkopuolella

oleville maahanmuuttajanaisille iHUB mallin pohjalta. Tavoitteena on tuottaa tietoa iHUB -mallin sovellettavuudesta ja vaikutuksista maahanmuuttajanaisten työllistymisen mahdollisuuksiin sekä toimintakertakuvaukset. Tähän liittyvän selvityksen tutkimuskysymykset ovat:

- Miten kohderyhmän naiset kokevat iHUB -mallin?
- Miten kohderyhmän naiset kokevat iHUB -mallin auttavan maahanmuuttajanaisia kohti työelämää?
- Millaista muuta hyötyä käytettävä iHUB -malli ryhmään osallistuneille tuottaa?

6.2 kehittämistyön menetelmä

Kehittämistyölle on ominaista prosessimaisuus, ja sen on tarpeellista suunnitella huolellisesti, kuka tekee, miksi ja millä resursseilla. (Toikka & Rantanen 2009, 56). Kehittämistoiminta voi myös olla tutkimuksellista siten, että se tuottaa tutkimusaineistoa toiminnan monitoroinnin ja dokumentoinnin kautta. (Toikka & Rantanen 2009, 156). Tässä opinnäytetyössä pilotoitiin iHUB- mallia ja tuotettiin tietoa mallin materiaalien ja metodin, reflektoivan dialogisen keskustelun toimivuudesta uudessa kontekstissa Suomessa kehittäen samalla uutta mallia eli mitkä osiot ja teemat toimi mitkä ei. Kun kehittämistehtävänä on luoda konkreettinen tuotos, suunnitelma tai malli sopii konstruktiivinen tutkimus lähestymistavaksi. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 67.) Opinnäytetyön tavoitteeseen pyrittiin tuottamalla tietoa siitä, miten iHUB -mallin Suomen oloihin kehittävä sovellutus koetaan maahan muuttaneiden naisten työllistymistä edistävässä ryhmässä. Tutkimuksellisessa kehittämistoiminnassa käytännön seikat ohjaavat tiedon tuotantoa. Tietoa kerätään aidoista toimintaympäristöstä ja tutkimuksellisten metodien avulla. (Toikka & Rantanen 2009, 22.) Konstruktiiviselle tutkimukselle on ominaista, että tutkija vaikuttaa voimakkaasti kohdeympäristössä (Ojasalo ym. 2015, 68). Ryhmätoiminnassani tämä väistämättä näkyy, kun ohjaaja samalla havainnoi, kun hän toimii ohjaajan roolissa.

Kehittämistoiminnan tehtäväkokonaisuuksien suhdetta toisiinsa voi kuvata lineaarisen mallin avulla. (Toikka & Rantanen, 2009, 64). Kehittämistyö etenee lineaarisesti ja tavoitteena on tuottaa konstruktio, joka toimitetaan hankkeelle. (Ks. kuvio 3). Lukan (2024) mukaan konstruktioille ominaista on, että ne kehitetään ja että ne luovat jotain uutta.

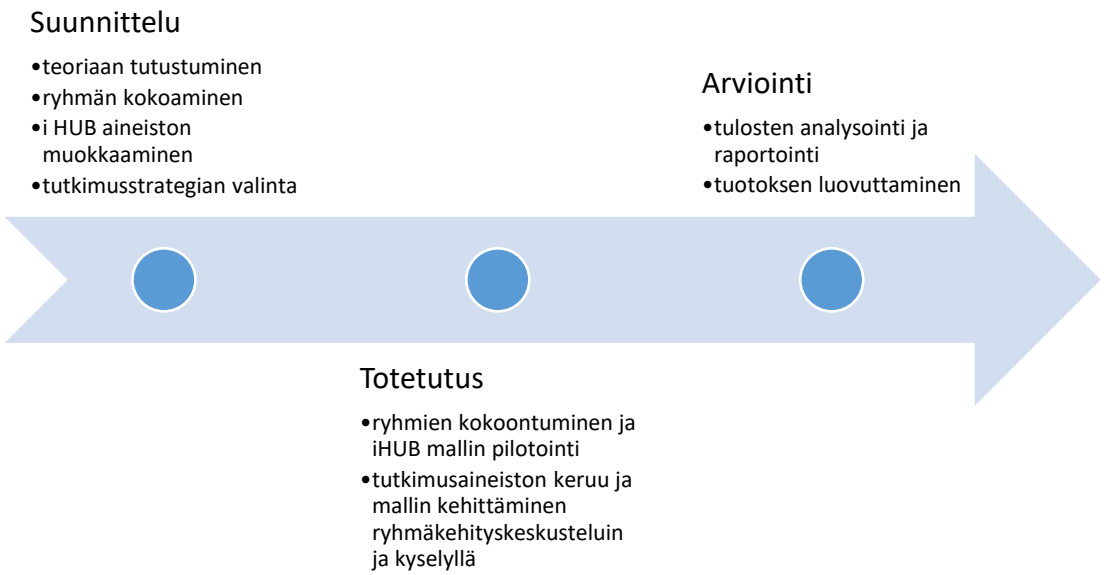

kuvio 3: Opinnäytetyön lineaarinen malli

Opinnäytetyössäni toteutuvat edellä mainitut aspektit ja se koostuu seuraavassa kuvatuista kokonaisuuksista. Lähtökohtana on toimeksiantajan tarve saada tietoa iHUB -mallin kehittämäni version soveltuvuudesta maahan muuttaneiden naisten työllistämisen edistämiseksi pidettävässä ryhmätoiminnassa. Suunnittelussa kehittämistoiminnan ensimmäinen vaihe oli iHUB -menetelmään ja opinnäytetyön teoreettiseen viitekehykseen perehtyminen. Tämän jälkeen oli mahdollista muokata menetelmää (tarvittaessa) Suomen olosuhteisiin ja pilotoida sovellutusta käytännössä ryhmätapaamisissa. Ryhmäkehityskeskustelun palautteet huomioiden suunnittelin seuraavan kerran tapaamisen. Ryhmätoiminnassa käytin kvalitatiiviselle tutkimukselle tyypillisiä menetelmiä tiedon tuottamiseksi. Tutkimuksellisen osuuden tarkoituksena on kuvata käytännön rakenteista ja toiminnasta, syntynyttä uutta tietoa. Tämän jälkeen työstäni kerätyn materiaalin analyysia ja viimeisenä toteutin tutkimuksellisen työni tulosten toimittamisen toimeksiantajalle.

6.3 Tutkimuksellinen menetelmä

Opinnäytetyöni tutkimuksellisessa osiossa on keskiössä ryhmätoiminta. Sitä havainnoidaan iHUB- mallin menetelmän ja käytettävän materiaalin lähtökohdista ja havainnot taltioidaan kirjoittamalla koko ryhmäprosessin aikana päiväkirjaa ryhmän aikaisista tapahtumista ja ryhmäkehityskeskusteluista. Tutkimusmateriaalia kerättiin ryhmätoimintaan osallistuvilta henkilöiltä, joiden kokemusmaailmaa pyrin selvittämään. Tutkimusaineiston keruusta kerrotaan tarkemmin seuraavassa luvussa. Valitsemani lähestymistapa on laadullinen tutkimus fenomenologis- hermeneuttisen tutkimusperinteen pohjalta. Tässä lähestymistavassa keskeistä on vuorovaikutus tutkijan ja tutkittavien välillä. Tuomi ja Sarajärvi (2018, 39–40) kirjoittavat, että laadullisen tutkimusperinteen erityispiirteenä on, että tutkijana ja tutkittavana on

ihminen ja että tutkimuksessa keskeisiä käsitteitä ovat kokemus, merkitys ja yhteisöllisyys. Hirsjärvi, Remes & Sajavaara (2009, 266) kuvaavat kirjansa kappaleessa Laadullinen tutkimus -kertomus etsimisestä, että laadullisessa tutkimuksessa kirjoittaminen ei painotu tehdyn tutkimuksen jälkiselostukseen, vaan tutkija analysoi havaintoaineistoaan temaattisesti yleisimmiksi merkityksiksi ja hakee selitysmalleja. Ryhmätilanteiden tutkimuksen ja tiedon saaminen iHUB -mallin soveltuvuudesta vertautuu mielestäni edellä kirjoitettuun. Opinnäytetyössäni tiedontuotanto on kytkeytynyt vahvasti yhteisölliseen vuorovaikutukseen, jonka tutkiminen laadullisen tutkimusotteen avulla on siten perusteltua.

Opinnäytetyössäni tutkin ihmisten kokemusta, mikä syntyy iHUB -menetelmän ja materiaalin käytöstä tutkijan ollessa tilanteessa osallisena niin kuin aineiston keruu -kappaleessa kuvataan. Ihmisen kokemusmaailman tutkimisessa käytetään tyypillisesti laadullista tutkimustapaa. Tutkin ryhmäkehityskeskustelusta saatua tietoa, joka analysoidaan laadulliselle tutkimukselle tyypillisin menetelmin. Tieto on taltioitu päiväkirjaan. Toisaalta tarkoituksena on tutkia kuinka paljon osallistujat alkavat keskustella ryhmässä tietyn materiaalin tai Suomessa oloajan pohjalta, jolloin tutkimuksen keinoja voisi hyödyntää. (Hirsjärvi ym. 2009, 140.) Tässä opinnäytetyössä tutkimuskysymykset ovat:

- Miten kohderyhmän naiset kokevat iHUB -mallin?
- Miten kohderyhmän naiset kokevat iHUB -mallin auttavan maahanmuuttajanaisia kohti työelämää?
- Millaista muuta hyötyä käytettävä iHUB -malli ryhmään osallistuneille tuottaa?

6.4 Aineiston keruu

Konstruktiivisessa tutkimuksessa tavoitteena on kehittää uutta ja tämän vuoksi aineistoa kannattaa kerätä monin tavoin (Ojasalo, Moilanen, Ritalahti 2015, 68). Opinnäytetyön tutkimusaineiston keräämiseksi valittiin kolme menetelmää, (havainnointi päiväkirja muotoinen, ryhmäkeskustelu ja kyselylomake) joita kuvataan seuraavassa.

Ryhmäkertojen dialogin rakentumista tutkittiin havainnoimalla ja käymällä ryhmäkeskustelu jokaisen ryhmäkerran päätteeksi viidentoista minuutin ajan. Ryhmäkerran jälkeen välittömästi kirjoitettiin päiväkirjaa ryhmäkerroista pohjautuen havainnoituun ja ryhmäkeskusteluun ja ryhmäkeskustelun teemakysymykset (Liite 1). Tyypillisesti ryhmässä keskustelu etenee tiettyjen sovittujen teemojen pohjalta eikä yksityiskohtaisten kysymysten varassa. Tällä tavoin varmistetaan, että osallistujat pääsevät tuomaan äänensä esiin ja tutkijan rooli pysyy taustalla, mikä pienentää hänen vaikutustaan keskusteluun. (Hirsjärvi & Hurme 2009, 47–48.) Ryhmäkeskustelun etuna on saada samanaikaisesti tietoa usealta vastaajalta (Hirsjärvi & Hurme 2009, 63). Dialogin ja reflektion sisältöjen tallentamista toteutettiin osallistuvan havainnoinnin menetelmällä. Havainnointi on osallistuvaa, sillä se tapahtuu kuten Hirsjärvi ym. (2009,

214–215) kirjoittavat siten, että havainnoija osallistuu ryhmän toimintaan. Osallistuva havainnointi on heidän mukaansa (2009, 215) laadullisen tutkimuksen menetelmä. Opinnäytetyössä tätä toteutettiin ryhmäkeskusteluissa samoilla kysymysten asetteluilla jokaisella ryhmäkerralla.

Hirsjärvi ym. (2009,214) kuvaavat systemaattista havainnointia, jossa toimija on ryhmän ulkopuolinen ja havainnoinnin kohde systemaattisesti jäsennelty, käytettiin kuvaamaan ryhmän reaktiota käsiteltyyn aiheeseen. Tarkoituksena oli kirjata ylös, kuinka paljon esitetty kuva tai käsitelty aihe herätti keskustelua. Systemaattisesti oli tarkoitus tarkkailla ryhmän vuorovaikutuksen määrää seuraavin kysymyksin: ”mikä esitetty materiaali ja mitkä aiheet herättävät keskustelua? ja toisaalta: ”miten Suomessa eletyn ajan pituus vaikuttaa dialogiin osallistumiseen?” Tämä havainnointi menetelmä ei kuitenkaan ryhmätilanteissa onnistunut. Puutteeksi osoittautui tarkan suunnitelman tekeminen aineiston keräämiseksi. Ryhmän toimintaa ja dialogia oli tarkoitus tutkia systemaattisesti havainnoimalla syntyneen keskustelun määrää verrattuna esitettyyn materiaaliin. Tästä aineiston keruun menetelmästä jouduin luopumaan sen osoittauduttua epäluotettavaksi.

Luotettavaa havainnointia varten olisi tarvittu mittaamisvälineitä ja rakennetta, kuten taulukkoa, johon olisi kirjattu puheenvuorot ja sen käyttäjä sekä puheenvuorojen pituudet. Nauhoittaminen ei myöskään ollut vaihtoehto sillä resurssit eivät olleet teknisesti riittävät, eikä puhujia olisi saatu erotelluksi. Kuitenkin havainnointia tehtiin sen verran kuin pystyttiin, koska ohjaus oli omalla äidin kielellä (persia), joka helpotti sitä.

iHUB -malli on lähtökohta. Teemakysymyksiin pohjautuvien ryhmäkeskusteluiden vastauksista ja kurssin päätteeksi tehdystä kyselystä saadut osallistujien kokemukset ja vastaukset laitetaan tutkimuskysymyksiä mukaan. Vastaukset koostetaan teemoihin, joilla pyritään vastaamaan tutkimuskysymyksiin ja jotka koskevat materiaalin herättämiä ajatuksia, materiaalin toimivuutta, siitä saatuja uusia tietoja ja päivän aiheiden arviointia. Loppukyselyllä pyritään saamaan lisää tietoa ja vahvistusta vastauksissa tutkimuskysymyksiin ja tehdään tulkinnat ja johtopäätökset.

Aineistoa kerättiin ryhmäkokonaisuuden päätteeksi vielä kyselylomakkeella. Tarkoituksena oli kokonaisuuden jälkeen viimeisellä ryhmäkerralla pidettävän kyselyn avulla saada selvitettyä, edistääkö kehittämämme ryhmämalli työllistymisen edellytyksiä sekä tietoa ryhmäkokonaisuuden sovellettavuudesta. Liite 2:ssa olevassa kyselyssä haluttiin varmistaa, että jokaisen ryhmän jäsenen näkemys tulee huomioiduksi. Kysely toteutettiin QR-koodilla, joka tehtiin Google formsilla ja siihen saattoi vastata anonyymisti. Kyselylomakkeen mainos tehtiin Canvalla.

7 Toteutuskertojen suunnittelu ja toteutus

Kehittämistyö on kokonaisuudessaan prosessi, sillä se etenee aina sitä seuraavien vaiheiden kautta. Kehittäminen vie aikaa ja koostuu yleensä monista erilaisista, selkeistä vaiheista. Kehittämistyötä on helppo tarkastella prosessin kautta, sillä se auttaa työskentelemään järjestelmällisesti ja huomioimaan asioita, joita jokaisessa vaiheessa on hyvä tehdä ennen seuraavaan siirtymistä. Tavoite onkin tämän kannalta tärkeää asettaa ennen kuin lähdetään pohtimaan esimerkiksi kehittämistyössä käytettäviä menetelmiä. Kehittämistyö voidaan määrittää lyhyesti muutostyön prosessiksi. Ensimmäisenä vaiheena on suunnitteluvaihe, jonka aikana on selvitettävä kehittämishaasteet ja sen pohjalta asettaa tavoitteet ja tehdä suunnitelma siitä, miten tavoitteet voidaan saavuttaa. Seuraava vaihe on toteutusvaihe, johon sisältyy suunnitelman toteutus. Viimeisenä vaiheena on arviointivaihe, jolloin arvioidaan, kuinka työssä on onnistuttu. Opiskelijan kehittämistyö ei kuitenkaan aina etene samalla tavalla, vaan voi olla vain pieni osa organisaation muutostyön kokonaisuutta, esimerkiksi toimimista suunnittelun, toteutuksen tai arvioinnin apuna. Opiskelijan kehittämistyö saattaa kestää melko lyhyen aikaa, toisin kuin käytäntöjen muuttaminen organisaatiossa on pidempi prosessi. (Ojasalo, Moilanen, Ritalahti 2015, 22-23.)

Kehittämistyön suunnittelu konstruktiivisen tutkimusotteen mukaan alkaa ongelman määrittelyllä ja etenee teoreettisen ja käytännöllisen tiedon hankintaan tutkittavasta aiheesta. Tämän jälkeen kehitetään ratkaisut ja testataan niitä käytännössä. lopuksi esitetään konstruktio, joka voi olla esimerkiksi testattu malli tai uusi tieto.(Ojasalo ym. 2015, 67.) Tässä opinnäytetyössä käyttävä iHUB:in materiaalit ovat suomenkielisiä ja ne koostuvat tekstistä, videoista ja kuvista. Teksti materiaalit muokataan sellaisiksi, että ne soveltuvat käytettäväksi pilottiryhmälle. Ennen jokaista ryhmää suunniteltiin kuinka materiaaleja ja menetelmää hyödynnetään. Materiaalissa on ohjeita ryhmän ohjaajalle siitä kuinka reflektiivistä ja dialogista keskustelua ryhmässä voi käydä ja millaisia seikkoja ohjaajan on hyvä huomata ryhmän toiminnassa. iHUB mallin pääteemoja on viisi: 1. esikoulu ja koulu, 2. terveys ja hyvinvointi 3. kulttuuri ja vapaa-aika, 4. vaikuttaminen yhteiskunnassa sekä 5. työ ja opiskelu. (iHUB -materiaali 2024.) Kehittämistyössäni rajaan materiaalista kullakin ryhmäkerralla käytettävien aiheiden teemoja esimerkiksi ei käytetä iHUB -mallin videoita, koska videot olivat ruotsin kielellä sekä materiaaleja muokaten ne tarvittavin osin soveltuviksi pilottiryhmän asiakkaiden elinympäristön ja Suomen olosuhteisiin

iHUB-kurssien yhtenä tärkeänä tavoitteena on, että osallistujat oppivat lisää omasta lähiympäristöstään. Kurssilla pyritään muun muassa vastaamaan kysymyksiin: Mitä palveluja minulle kansalaisena on? Miten löydän ne ja miten voin hyödyntää niitä yhdessä lasteni ja perheeni kanssa? (iHUB -materiaali 2024.)

Seuraavassa kuvataan, millainen pilotti -ryhmä oli sekä jokaisen ryhmäkerran perustava päiväkirja. Tämän jälkeen esitetään ryhmäkertojen yksittäiset kuvaukset ja havainnointi. Tämä ryhmämalli toimitettiin toimeksiantajalle. Ryhmämallin kehittämiseksi jokaiselle kokoontumiskerralle suunniteltiin pilotointiin osallistuvalle ryhmälle soveltuva kokonaisuus. Pilotoimani iHUB -mallin menetelmässä pyrittiin noudattamaan jokaisella ryhmäkerralla seuraavia periaatteita ja ohjeita: 1. Anna aina kahden osallistujan puhua keskenään ennen kuin puhutte kaikki yhdessä ryhmässä. 2. Varmista, että kaikki saavat puhua! 3. Pyri saamaan osallistujien omat pohdinnat esiin.

Ryhmäkokonaisuus sisälsi kuusi kertaa. Ensimmäinen kerta varattiin tutustumiseen ja ensimmäisen aiheeseen. Käsiteltiin ryhmäkertojen käytännön asioita, esiteltiin iHUB -menetelmä ja pyydettiin suullisesti ja kirjallisesti suostumus aineiston keruuseen ryhmäkeskustelupäiväkirjaan anonyymisti. iHUB- mallin teemoja käsiteltiin viitenä kertana ja kuudennella kerralla annettiin todistus kurssille osallistumisesta ja kerättiin loppukysely.

Ryhmäkerrat kestivät n. 2-3 tuntia ja ne alkoivat kuulumisten vaihtamisella mihin käytettiin aikaa n. 10 minuuttia. Seuraavaksi keskusteltiin suunnitellusta päivän aiheesta. Kuvat, videot ja muu materiaali heijastettiin kaikkien nähtäville. Ohjaajavetoisesti keskusteltiin materiaalien herättämistä ajatuksista ja muun muassa vertailtiin nähtyä omaan kotimaahan. Käytettävissä oleva materiaali kuvasi Ruotsin yhteiskuntaa ja palvelujärjestelmää. Se muokattiin tarvittaessa Suomen palvelujärjestelmää ja yhteiskuntaa vastaavaksi. Asiakkaiden kanssa käytettiin ja kehitettiin suomenkielisen iHUB -version materiaalia. Ryhmän lopuksi oli varattu puoli tuntia vapaampaa keskustelua siitä mitä ajatuksia ryhmässä läpikäyty aineisto herätti. Lopuksi kysyttiin palautetta ryhmähaastattelun menetelmää hyödyntäen ja käytiin yhteiskehittämiskeskustelu. Ohjaajalla oli mukana materiaaleista sekä sähköinen että paperinen versio. Ryhmää ohjattiin persian kielellä. Mahdollisuuksien mukaan käytettiin myös suomen kieltä, kun ryhmä sitä toivoi. Ryhmäkerrat kuvaillan luvusta 7.1 eteenpäin päiväkirjamuotoisena ja laitetaan vielä jokaisen ohjauskeroille teeman liittyvä yhden kuvan ja yhden sivun tekstimateriaali kuvana (kuva 1-10), että lukija saa parempaa käsitystä iHUB -mallista. Seuraavissa kappaleissa 8 ja 9 analysoidaan ja laitetaan tulokset.

7.1 Tutustumiskerta ja esikoulu teema

Perjantaina 16.2.2024 ensimmäinen tapaamiseni asiakkaiden kanssa oli erittäin hyvä ja hyödyllinen. Ensimmäisellä ohjauskerralla tutustuttiin toisiin ja keskusteltiin opinnäytetyöstä ja tutkimuksesta. Aloitin esittelemällä itseni ja tavoitteeni, pyysin myös asiakkaita esittelemään itsensä, jotta kaikki voisivat tutustua hieman toisiinsa. Annoin asiakkaille suostumuslomakelistan ja pyysin heitä, jos he ovat halukkaita osallistumaan tutkimukseen, kirjoittamaan nimensä ja allekirjoittamaan suostumuslomakkeen. Näin he tekivät. Ensimmäisen ohjauskerta kesti n. 3 tuntia.

Päiväkoti-aihe jaettiin kolmeen eri tilaisuuteen. 1. koskee avointa esikoulua, 2. esikoulua ja 3. koulua. Etukäteen kysyttiin, onko heillä pieniä lapsia ja onko tietoa esikoulusta ja kouluista. Heidän vastauksensa perusteella käytiin läpi vain pääotsikoita ja kuvia. Tätä materiaalia ei tarvinnut muokata. Aiheesta nousi keskustelua, lähinnä vertailua omaan kotimaahan. Heidän mielestään oli mielenkiintoista, että heidän kotimaansa esikoulujärjestelmä on melkein kuin Euroopassa, sillä erolla, että siellä on yksityinen päiväkoti ja esikoulu eikä ole olemassa kunnallista päiväkotia. Ja yksityisille jokaisen perheen on maksettava rahaa, eivätkä he saa mitään apua hallitukselta. Kaikille oli erittäin mielenkiintoista, kun sanottiin, että lasten ja myös aikuisten ei pidä käyttää hattua luokassa tai monessa muussa paikassa, koska se on epäkunnioittavaa suomessa. kuvassa 1: yhden kuvan IHUB-mallin esikoulu teeman materiallista esimerkkinä ja kuvassa 2: iHUB -mallin esikoulun teksti materiaali.

Kuva 1: Esikoulu aiheen kuva (iHUB – materiaali 2024)

Kuva 2: Esikoulun tekstimateriaali (iHUB – materiaali 2024)

Heidän ikänsä ja henkilökohtaisen elämänsä huomioon ottaen ja kyselyä esikoulu aiheen kiinnostuksen perustella, Käytiin hyvin lyhyesti esikoulu aiheesta, koska päiväkoti aihe ei ollut kiinnostusta ja asiakkaiden mukaan ei ole hyödyllinen yhdellekään asiakkaille eikä voinut auttaa tavoitteessani. Silti haluisin noudata projektin tavoitetta kaikilla viidellä osa-alueella, otin esikoulu aiheen esiin hyvin lyhyesti 30 minuutin ajan. Seuraavaksi keskusteltiin päivän aiheesta. Kuvat ja teksti materiaalit heijastettiin taululle kaikkien nähtäville. Ohjaajavetoisesti keskusteltiin materiaalien herättämistä ajatuksista ja mm. Ohjausta ohjatiin pääosin persiaksi, mutta käytimme myös suomea tarvittaessa. Tämä sai heidät osallistumaan keskusteluihin entistä innostuneemmin. Asiakkaiden mukaan he käyttää suomen kieltä eri paikassa pelolla ja hämmentyneenä, koska he eivät osaa sitä hyvin. He käyttivät suomen kieltä silloin tällöin ja välillä suomenkielinen ohjaus oli heille hyödyllinen.

Asiakkaiden kanssa käytettiin suomenkielisen iHUB -version materiaalia. Ryhmän lopuksi oli varattu puoli tuntia vapaampaa keskustelua siitä mitä ajatuksia ryhmässä läpikäyty aineisto herätti. Lopuksi kysyttiin palautetta ja käytiin yhteisryhmäkeskustelua. Minulla oli mukana sekä sähköinen, että paperinen materiaali versio. Ryhmää ohjattiin persian kielellä. Mahdollisuuksien mukaan käytettiin, myös suomen kieltä, kun ryhmä sitä toivoi. Asiakkaat olivat erittäin tyytyväisiä ja ohjauspäivät lopussa he pyysivät minulta varmistamaan, että tulen varmasti tuleviin tapaamisiin ja ohjaamaan.

7.2 Terveys ja hyvinvointi

Perjantaina 23.2.2024 ohjaus oli minun toinen ohjauskerta ja päivän teema oli terveys ja hyvinvointi. Ohjaus kestivät n. 3 tuntia ja alkoivat kahvin nauttimisella ja kuulumisten vaihtamisella mihin käytettiin aikaa n. 10 minuuttia. Seuraavaksi keskusteltiin suunnitellusta päivän aiheesta. Kuvat ja teksti materiaali heijastettiin taululle kaikkien nähtäville. Ohjaajavetoisesti keskusteltiin materiaalien herättämistä ajatuksista ja mm. Materiaalien sisällöstä muokattiin suomen olosuhteisin esimerkiksi hätäpuhelinnumerot ja päivystysnumerot.

Terveys ja hyvinvointi aihe jaettu kolmeen eri tilaisuuteen. 1. koskee terveyden hoitamista ja terveyskeskus, 2. itsehoitoa ja apteekkia, 3. Terveyden edistämistä. Tässä aihe olivat asiakkaiden kannalta erittäin kiinnostava ja hyödyllinen, heidän ikänsä vuoksi ja otettiin erittäin hyvin vastaan. Kukaan ryhmistä ei esimerkiksi tiennyt, että suomessa on päivystysnumero, joka vastaa ihmisten kysymyksiä terveyden asioista, vaikka monet heistä olivat asuneet Suomessa jo vuosia. Tai ettei kukaan ole koskaan käynyt papa- kokeeseen, vaikka tämä testi tehdään ilmaiseksi 5 vuoden välein, yli 35 vuoden ikäisin naisille. Mielenkiintoista oli myös se, että kukaan ei tiennyt, että jos he ovat töissä, työpaikalla on oma työterveys työntekijöilleen, jopa tämän ryhmän ohjaaja, joka on ollut työelämässä vuosia. Mammografia onneksi kaikki olivat tietoisia. kun kysyin heiltä, miten tiedätte tästä, vastaus oli, koska he pelkäävät

syövästä, ja paljon naisilla on rintasyöpä. iHUB-mallin terveys ja hyvinvointi teeman yhden kuva näkyy esimerkkinä kuvassa 3. ja teemaan tekstimateriaali näkyy kuvassa 4.

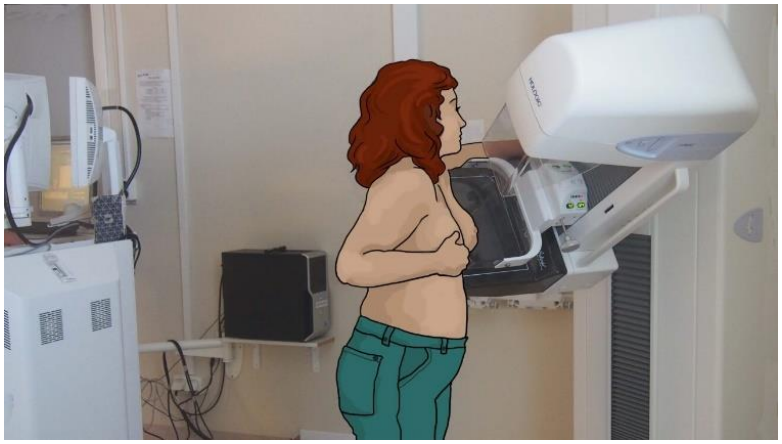

Kuva 3: Terveys ja hyvinvointi aiheen kuva (iHUB – materiaali 2024)

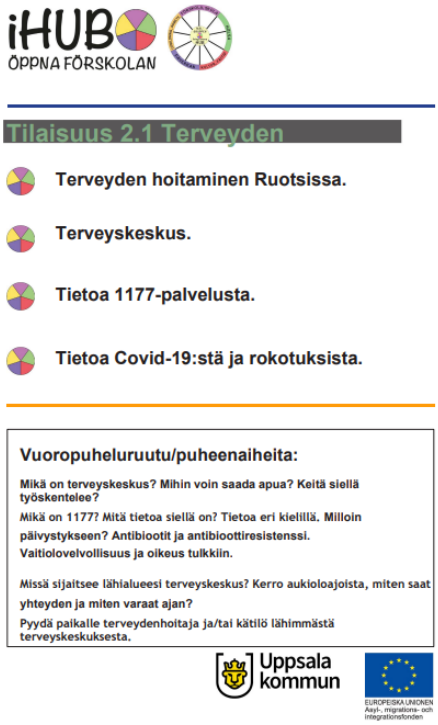

Kuva 4: Terveys ja hyvinvointiin tekstimateriaali (iHUB – materiaali 2024)

Asiakkaiden kanssa käytettiin suomenkielisen iHUB -version materiaalia. Ryhmän lopuksi oli varattu puoli tuntia vapaampaa keskustelua siitä mitä ajatuksia ryhmässä läpikäyty aineisto herätti. Lopuksi kysyttiin palautetta ja käytiin yhteisryhmäkeskustelu. Minulla oli mukana sekä sähköinen, että paperinen materiaali versio. Ryhmää ohjattiin persian kielellä. Mahdollisuuksien mukaan käytettiin, myös suomen kieltä, kun ryhmä sitä toivoi. Yritin edetä ohjauksessa samalla tavalla kuin materiaalien antama, askel askeleelta ja avata heille sisällön.

Suunnittelin 2 tuntia jokaiselle tapaamiselle, mutta esittämän sisältö on ollut heille erittäin mielenkiintoista ja uutta, joten kun keskustelu aiheesta nousi keskenään, ohjaus kesti 3 tuntia odotusten 2 tunnin sijaan.

7.3 Kulttuuri ja vapaa-aika

Tänään 1.3.2024 ohjaus oli kolmas ohjauskerta ja päivän teema oli kulttuuri ja vapaa-aika. ohjaus kestivät n. 2.30 tuntia ja alkoivat kahvin nauttimisella ja kuulumisten vaihtamisella mihin käytettiin aikaa n. 10 minuuttia. Seuraavaksi keskusteltiin suunnitellusta päivän aiheesta. Kuvat ja teksti materiaali heijastettiin taululle kaikkien nähtäville. Ohjaajavetoisesti keskusteltiin materiaalien herättämistä ajatuksista ja mm. Käytettävissä oleva materiaali kuvasi Ruotsin yhteiskuntaa ja palvelujärjestelmää. Materiaalien sisältö ei tarvinnut muokata, materiaalista käytetiin vain kuvia ja tekstimateriaalia.

Kulttuuri ja vapaa-aika aihe jaettu kolmeen eri tilaisuuteen. 1. koskee mitä perhe voi tehdä yhdessä, 2. ulkoilua, 3. kirjastoa ja kulttuuria. Aihe oli heille mielenkiintoista, mutta yleisesti ottaen he olivat tietoisia päivän aiheesta ja vinkeistä ja se oli olemassa heidän elämäänsä. Heidän ikänsä ja työttömyytensä vuoksi heiltä löytyy paljon vapaa-aikaa, ja tämän vuoksi he olivat löytäneet itselleen Sopivia ja kiinnostavia harrastuksia, joka oli hyötyä elämässä. He sanoivat ryhmäkeskusteluissaan, että he haluaisivat tietää enemmän suomalaisista kulttuureista. Yhden heistä kommentoi, kuinka ja miten tämä aihe voi auttaa heitä löytämään työpaikkoja. Heidän mielestään, jos heille kerrottaisiin Suomen sisäisistä kulttuureista, se olisi heille hyödyllisempää ja auttaisi heitä tietämään enemmän suomalaisista ja maastaan, jossa he asuvat. Tästä syystä lupasin itse tuoda ja kertoa heille Suomen kulttuureja, tapoja ja aiheita, jonka olin aiemmin valmistellut ja tehnyt itse, tämä ei tietenkään liity opinnäytetyön aiheeseen. Kuten muinakin aikoina, saimme kirjallisen persialaisen palautteen, jonka liitän opinnäytetyöhön. iHUB-mallin kulttuuri ja vapaa-aika teeman yhden kuva näkyy esimerkkinä kuvassa 5. ja teemaan tekstimateriaali näkyy kuvassa 6.

Kuva 5: Kulttuuri ja vapaa-aika aiheen kuva (iHUB – materiaali 2024)

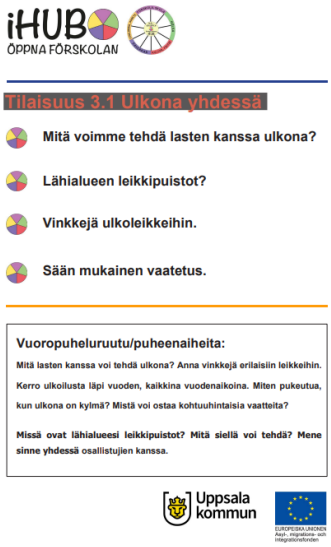

Kuva 6: kulttuuri ja vapaa-aika tekstimateriaali (iHUB – materiaali 2024)

Asiakkaiden kanssa käytettiin suomenkielisen iHUB -version materiaalia. Ryhmän lopuksi oli varattu puoli tuntia vapaampaa keskustelua siitä mitä ajatuksia ryhmässä läpikäyty aineisto herätti. Lopuksi kysyttiin palautetta ja käytiin yhteisryhmäkeskustelu. Minulla oli mukana sekä sähköinen, että paperinen materiaali versio. Ryhmää ohjattiin persian kielellä. Mahdollisuuksien mukaan käytettiin, myös suomen kieltä, kun ryhmä sitä toivoi.

7.4 Koulutus ja työ

Tänään 15.3.2024 ohjaus oli neljäs ohjauskerta ja päivän teema oli koulutus ja työ. Ohjaus kestivät n. 2.30 tuntia ja alkoivat kahvin nauttimisella ja kuulumisten vaihtamisella mihin käytettiin aikaa n. 10 minuuttia. Seuraavaksi keskusteltiin päivän aiheesta. Kuvat ja teksti materiaali heijastettiin taululle kaikkien näkyville. Ohjaajavetoisesti keskusteltiin materiaalien herättämistä ajatuksista ja mm. Käytettävissä oleva materiaali kuvasi Ruotsin yhteiskuntaa ja palvelujärjestelmää. Materiaalien sisältö ei tarvinnut muokata, materiaalista käytetiin vain kuvia ja tekstimateriaalia.

Koulutus ja työ aihe jaettu kolmeen eri tilaisuuteen. 1. koskee kielen oppiminen, 2. koulutus, 3. lapsia, opiskelua ja työtä. Aihe oli heille sekä mielenkiintoinen että hyödyllinen. Suomen opiskelu aihe oli heille hyvä ja vaikuttava. He eivät olleet kovin tyytyväisiä, ja heidän mielestään Suomi ei kiinnitä paljoa huomiota ulkomaalaisten lähettämiseen suomen kielen kurssille ja koulutukselle koska he eivät saaneet hyvin ja tarpeeksi tietoa suomen kielen kurssista ja opiskelusta Suomessa. kävimme asioita läpi askel askeleelta. Heidän mukaansa, kun he olivat suomenkielinen kurssia heidät laitettu luokalle, jossa on ollut paljon nuorempia ja edistyneempiä. Jotkut olivat lukutaidottomia ja olivat mukana niiden kanssa, jotka on opiskellut kotimassan ja ei mitään heidän tasolleen sopivaa. Tämä ongelma on ollut suurin syy siihen,

etteivät he oppineet suomen kieltä. He tiesivät, että voi saada suomen kielen kurssia vain työvoimatoimiston kautta. Jotkut heistä, jotka ovat pääset ammattikouluun eivät olleet kovin tyytyväisiä koska joutuivat jättämään ammatin riittämättömän suomen kielen vuoksi joko itse tai koulun toimesta, siksi eivätkä he saaneet tutkintotodistuksen. iHUB-mallin koulutus ja työ teeman yhden kuva näkyy esimerkkinä kuvassa 7. ja teemaan tekstimateriaali näkyy kuvassa 8.

Kuva 7: Koulutus ja työ aiheen kuva (iHUB – materiaali 2024)

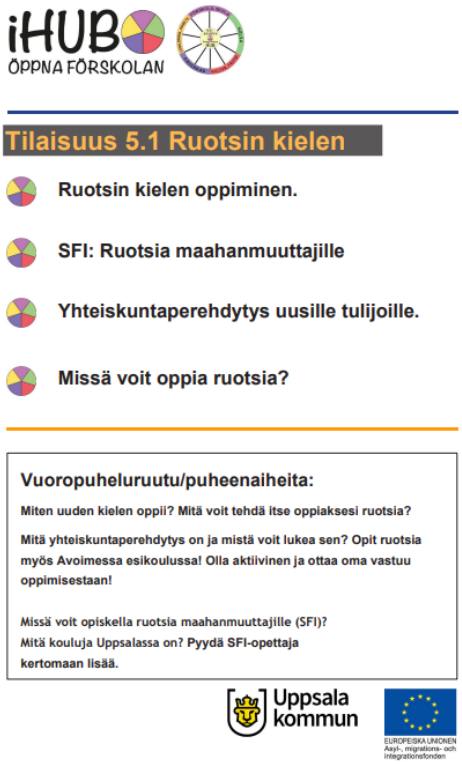

Kuva 8: Koulutus ja työ tekstimateriaali (iHUB – materiaali 2024)

Syyt siihen, miksi he halusivat saada ammatillisen tutkinnon, ovat Suomen kansalaisuus, yhteiskunnassa oleminen, kielen oppiminen ja työpaikan saaminen. Mutta asiakkaiden mukaan yksikään niistä ei onnistunut. Heillä oli monia toiveita unelmatyöstään. asiakas sanoi, että se oli vain toive, koska ne työt ovat mahdollisia saada vain unissa. He olivat kiinnostuneita työelämästä ja yhteisöstä, mutta tilanne on heille vaikea, koska he eivät löydä työtä mistään. Heidän mukaansa suomen kielen riittämättömyys ja tiedon saamisen ja suomen kielen kurssien oikeaan aikaan antamatta jättäminen on heidän suurin ongelmansa.

Asiakkaiden kanssa käytettiin suomenkielisen iHUB -version materiaalia. Ryhmän lopuksi oli varattu puoli tuntia vapaampaa keskustelua siitä mitä ajatuksia ryhmässä läpikäyty aineisto herätti. Lopuksi kysyttiin palautetta ja käytiin yhteisryhmäkeskustelua. Minulla oli mukana sekä sähköinen, että paperinen materiaali versio. Ryhmää ohjattiin persian kielellä. Mahdollisuuksien mukaan käytettiin, myös suomen kieltä, kun ryhmä sitä toivoi.

7.5 Vaikuttaminen

Tänään 22.3.2024 ohjaus oli viides ohjauskerta ja päivän teema oli vaikuttavuus ja yhteiskunta. Ohjaus kestivät kaksi tuntia ja alkoivat kahvin nauttimisella ja kuulumisten vaihtamisella mihin käytettiin aikaa n. 10 minuuttia. Seuraavaksi keskusteltiin suunnitellusta päivän aiheesta. Kuvat ja teksti materiaali heijastettiin taululle kaikkien nähtäville. Ohjaajavetoisesti keskusteltiin materiaalien herättämistä ajatuksista ja mm. Käytettävissä oleva materiaali kuvasi Ruotsin yhteiskuntaa ja palvelujärjestelmää. Materiaalista käytetiin vain kuvia ja tekstimateriaalia. Materiaalien sisältö jouduttiin muokata suomen olosuhteisin esimerkiksi presidentin nimi ja äänestys ajat.

Vaikuttavuus ja yhteiskunta aihe jaettu kolmeen eri tilaisuuteen. 1. koskee demokratia, 2. lapsen oikeuksia, 3. yksilönoikeuksia ja perheeseen liittyviä velvollisuuksia. Aihe oli heille sekä mielenkiintoinen että hyödyllinen. Aloitin suunnitelman mukaan. Alkoi aihe sananvapaudesta ja ihmisoikeuksista, monia kysymyksiä siitä, voiko niillä olla vaikutusta siihen, etteivätkö he halua tuttaviensa lääkärin näkevän heidän lääketieteellisiä ongelmiaan. Ohjeistiin mitä voi tehdä. Nämä aiheet herättivät heidän mielessään kysymyksiä, joita he olivat halunneet kysyä useiden vuosien ajan eivätkä tienneet miten aloittaa. He keskustelivat lasten oikeuksista, heidän velvollisuuksistaan äitinä, mitä oikeuksia ja oikeuksia lapsella on ja mistä vuodesta lähtien lapsen oikeuksia koskeva sopimus allekirjoitettiin. He eivät tienneet, että tällainen sopimus oli olemassa. iHUB-mallin vaikuttaminen teeman yhden kuva näkyy esimerkinä kuvassa 9. ja teemaan tekstimateriaali näkyy kuvassa 10.

Kuva 9: vaikuttaminen aiheen kuva (iHUB – materiaali 2024)

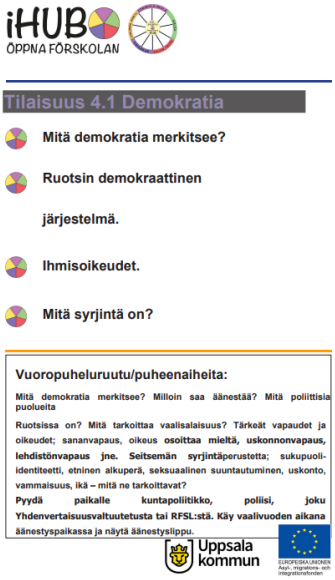

Kuva 10: vaikuttaminen tekstimateriaali (iHUB – materiaali 2024)

Heitä kiinnostavampi asia oli se, että monissa paikoissa ihmisiltä ei pitäisi kysyä heidän sukupuoltaan, koska he eivät usein tiedä, mikä on henkilön suuntautuminen. Tämä aihe oli heille sekä mielenkiintoinen että yllättävä. He pitivät todella paljon tasa- arvon aiheesta, josta puhuimme, ja se, mitä asioita ja ketkä ihmisiä eristysryhmään kuuluu, oli uutta heille. He olivat tietoisia äänestyskysymyksestä, koska he ilmaisivat tyytymättömyytensä siihen, etteivät ole Suomen kansalaisia eivätkä voi osallistua presidentinvaaleihin. Tasavertaista puhetta, he vertasivat kotimaahansa ja mitä oikeuksia heillä on täällä ja miten he olivat kotimaassaan.

Asiakkaiden kanssa käytettiin suomenkielisen iHUB -version materiaalia. Ryhmän lopuksi oli varattu puoli tuntia vapaampaa keskustelua siitä mitä ajatuksia ryhmässä läpikäyty aineisto herätti. Lopuksi kysyttiin palautetta ja käytiin yhteisryhmäkeskustelu. Minulla oli mukana sekä sähköinen, että paperinen materiaali versio. Ryhmää ohjattiin persian kielellä. Mahdollisuuksien mukaan käytettiin, myös suomen kieltä, kun ryhmä sitä toivoi.

Tänään oli viimeinen aiheen ohjauspäivä, ja minulla oli enää yksi tapaaminen ja antamaan todisteita ja saamaan kirjallista palautetta. Mukana oli myös uusi henkilö, joka oli hyvin surullinen siitä, että hän ei tiennyt alusta alkaen eikä osallistunut. Hän pyysi minua käymään näille kursseille uudelleen. Sanoin, että se ei ole mahdollista, mutta kysyn hankeen edustajalta, onko heillä tarjolla sama kurssi. Koska esitteet olivat suomenkielisiä ja he puhuivat persiaksi, monet suomenkieliset sanat olivat heille uusia, vieraita ja vaikeita, mutta jokainen otti esitteen tärkeimmistä osista kuvia ja luki ne myöhemmin uudelleen.

7.6 Ryhmäohjauksen päätöskerta

Perjantaina 5.4.2023 oli viimeinen päivä ja idea oli saada palautetta koko kurssista ja jakaa kurssi todistukset osallistujille. Tapaaminen kesti noin 2 tuntia ja päivä alkoivat kahvin nauttimisella ja kuulumisten vaihtamisella mihin käytettiin aikaa n. 10 minuuttia. Seuraavaksi pyydetiin palautetta, jonka tehtiin forms- lomakkeella ja QR- koodilla. Forms- lomake tehtiin suomen kielellä ja oli 10 kysymystä. kyselylomake mainos QR- koodilla (kuva 1) tehtiin Canvalla ja tulostetiin paperilla.

Kuva 11: kyselylomake mainos QR koodilla

Heidän ryhmänsä omaohjaaja autoivat heitä kirjautumaan sisään QR- koodilla ja täyttämän palautetta kirjallisesti. Sen jälkeen annettiin todistukset. Innostukset näkyivät heidän silmissään, koska he eivät olleet koskaan saaneet yhtään todistusta mistään. Sen jälkeen he keskustelivat vapaasti koko kurssista. Kaikki olivat erittäin tyytyväisiä sekä uudet ihmiset, jotka olivat mukana, pyysivät toteuttamaan kurssin uudelleen. Liitteessä on forms- lomake kysymykset ja täytetyt lomakkeet.

8 Aineiston analyysi

Puusa (2020,146) kuvaa, että Laadullisen tutkimuksen tyypillistä piirrettä on se, että aineistoa kerätään jatkuvasti koko tutkimusprosessin ajan eri menetelmin. Samanaikaisesti suoritetaan kerätyn aineiston analyysia. Myös (Hirsjärvi ym. 2009,223) kirjoittavat, yleensä oletetaan, että aineisto analysoidaan vasta sen keräämisen ja järjestelyn jälkeen, vaikka käytännössä tästä voidaan poiketa. Tässä kehittämismuotoisessa opinnäytetyössä ensimmäisessä ryhmäkeskustelussa saatuja aineistoja hyödynnettiin myös seuraavien ryhmäkertojen suunnittelussa. Esimerkiksi havainnoimalla voidaan saada tietoa, miten ja missä vaiheessa aiheen kysymykset esitetään, kuinka paljon suomen kieltä voidaan käyttää ja kuinka paljon aika tarvitaan keskusteluun sekä miten ryhmä jaksavat keskustella ryhmäkeskustelussa. Pilotoitavan mallin sovellettavuuden selvittämiseksi tässä työssä aineistoa kerättiin havainnoimalla ryhmäkeskustelussa ja kirjoitettujen aineistoa päiväkirjasta sekä kurssin lopuksi kerätyn kyselyn pohjalta. Suunnitelman mukaisesti tehtiin laadullisen tutkimuksen sisällön analyysi. Forms- kyselylomakkeella (Liitte 3) näkyy, että kyselylomake oli sekä suljettuja että avoimia osioita eli toisissa osioissa oli valmiit vastausvaihtoehdot, kun taas toisissa oli mahdollisuus vastata vapaamuotoisesti.

Tutkijan täytyy aineistolähtöistä analyysiä tehdessään muistaa pysytellä aineistossa, olla systemaattinen ja sulkea pois ennakkokäsitykset ja teoriat. (Tuomi & Sarajärvi 2009: 93, 95; Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.) iHUB -mallin Saatiin persiankielinen palautetta yhdeltä asiakilta. Laitetaan sen suomen kielen käännökset, joka käännös tehtiin suoran google kääntäjältä, liitteeksi (liite 4) opinnäytetyön. Kaikki nostettu asiat ovat tuloksessa mukana.

iHUB- malli on lähtökohta. Ryhmäkeskustelun havainnoimalla ja kurssin päätteeksi tehdyssä kyselyssä saadut osallistujien kokemukset ja vastaukset järjestetään tutkimuskysymyksiä vastaavien teemojen mukaan. Vastaukset koostetaan päivän teemoihin, joilla pyritään vastaamaan tutkimuskysymyksiin ja jotka koskevat materiaalin herättämiä ajatuksia, materiaalin toimivuutta siitä saatuja uusia tietoja ja päivän aiheiden arviointia.

Aineisto tarkastellaan siten, että sille asetetaan tarkoin määriteltyjä tutkimuskysymyksiä, joiden pohjalta analyysi suoritetaan vastausten löytämiseksi. Loppukyselyllä pyritään täydentämään tietoa ja vahvistamaan vastauksia alkuperäisiin tutkimuskysymyksiin, minkä jälkeen tehdään tulkinnat ja johtopäätökset.

9 Arviointi ja tulokset

Arviointi tuottaa tärkeää tietoa ja tietoon pohjautuvaa tukea projektille sen tehdessä projektipolullaan priorisointeja ja tarkastellessa toimintaansa (Halonen & Tuulos 2020, 10). Kyselyn ja ryhmäkeskustelun avulla haluttiin muun muassa, kehittää CeMeWE -hankkeelle Suomen

oloihin soveltuva ryhmämalli työelämän ulkopuolella oleville maahanmuuttajanaisille iHUB mallin pohjalta. Tavoitteena on tuottaa tietoa iHUB -mallin sovellettavuudesta ja vaikutuksista maahanmuuttajanaisten työllistymisen mahdollisuuksiin sekä toimintakertakuvaukset. Eri ikäisiä maahanmuuttaja naisasiakaita tutkimuksessa.

Tutkimuskysymykset ohjasivat kyselylomakkeen laatimista. Ensimmäinen tutkimuskysymys oli, Miten kohderyhmän naiset kokevat iHUB –mallin? Kyselylomakkeessa kysyttiin yleisesti: Millainen kurssi on ollut? Ja Miten koit yhteisen ryhmäkeskustelun? Toinen tutkimuskysymys oli, Miten kohderyhmän naiset kokevat iHUB -mallin auttavan maahanmuuttajanaisia kohti työelämää? Lomakekysymys oli: Miten kurssi on auttanut kohti työelämää? Kolmas kysymys oli Millaista muuta hyötyä käytettävä iHUB -malli ryhmään osallistuneille tuottaa? Kyselylomakkeessa kysyttiin: Millaista muuta hyötyä ryhmään osallistuminen tuotti? Henkilöstöllä on kokemukseen perustuvaa tietoa siitä, mitkä tekijät ovat estäneet ja mitkä taas edistäneet asiakkaiden työllistymistä ja kotoutumista.

Käsitys iHUB mallin soveltavuuteen liittyivät monet erilaiset asiat, kuten yksityiselämän tilanne, perheet, ympäristö ja yhteiskunta kulttuuri ikä ja kielitaito. Kyselylomakkeen tulokset ovat näyttävissä liitteessä 5.

Raportoidaan ensin keskusteluryhmistä saadut tulokset ja havainnoinnit. Ensimmäinen aihe oli esikouluaihe. Oletuksena oli, että ryhmäkeskustelussa havainnoin, että asiakkaiden ikänsä ja henkilökohtaisen elämänsä eroavat heidän näkökulmansa asioihin ja siitä huomioon ottaen kiinnostusta esikoulu teemaan ei ole ollut suurella osalla. Suuri osa tuli suomeen vastaa silloin kun lapset olivat jo isoja eikä heillä ole ollut pieniä lapsia mukanaan, siksi heille ei ole ollut hyötyä esikoulun oppimista. Todistuksen saaminen oli iso asia ja kannusti kurssin jatkamiseen.

Sekä terveys ja hyvinvointi- että koulutus ja työ -aiheesta oletuksena oli, että ulkopuolella oleville maahanmuuttajanaisilla on vähemmän tietoa erilaisista palveluista ja koulutuksista sekä työpaikoista. ryhmäkeskustelussa nousi esiin, että miten haastavana palveluohjaus koetaan, ja kuinka paljon erilaisia palveluita ja hankkeita tunnetaan ja käytetään. Niin ikään oletuksena oli puutteellinen suomen kielen kielitaito, joka on esteenä heidän koulutuksensa etenemiselle ja myös se, että työpaikat ja jopa harjoittelupaikat vaativat suomen kieli taidon. Havaintoni on se, että työllistyminen vaatii itsenäistymistä ja kotoutumista. Toisaalta asiakkaat tarvitsevat enemmän tietoa siitä, miten työpaikoilla toimitaan. Myös raha on tärkeä motiivi työllistymiseen.

Seuraavaksi havainnoin kulttuuri ja vapaa- aika aiheesta. Oletuksena oli se, että heidän ikänsä ja työttömyytensä vuoksi heiltä löytyy paljon vapaa-aikaa, ja tämän vuoksi he olivat löytäneet itselleen sopivia ja kiinnostavia harrastuksia, joista oli hyötyä elämässä. Tietoja suomen kulttuurista ja työelämän tavoista ei ole ollut.

Vaikuttamisaiheesta ryhmäkeskustelussa ja havainnoinnissa oletuksena oli se, että kohtaamispaikkoja, jossa maahaanmuuttajat pystyvät keskustelemaan suomalaisten kanssa, ovat tarpeellisia ja ne parantavat suomen kieltä. Asiakkaiden mukaan pelkästään suomen kielen kurssi ei riitä oppimiseen. Ryhmäkeskusteluissa nousi esille, että heillä oli puutteellisia tietoja Suomen laeista ja erityisryhmiin kuuluvista ihmisistä. Kaksi tuntia ei ole ollut riittävä aika vastaamaan heidän kaikkiin kysymyksiinsä. Päättymiskerralla havaittiin puutteellisia digitaitoja. Ryhmäkeskustelussa nousi esiin, että eri ikäisten ihmisten näkemykset eroavat toisistaan huomioiden se, milloin he ovat tulleet Suomeen.

Kyselyyn sisällytettiin myös kysymys siitä, millä kielellä ohjaus olisi hyödyllisempi. Kaikkien asiakkaiden mukaan kielitaito on suurin haaste. On kuormittavaa, haastavaa ja energiaa vievää opiskella kielellä, joka ei ole oma äidinkieli. Siksi ohjaus persian kielellä oli heille iso merkitys (kts. kuvio 4). Yhdessä suljetussa kysymyksessä pyydettiin valitsemaan, mitä annetuista vaihtoehdoista teemoista olisivat kokeneet hyödylliseksi (kts. kuvio 5). Vastaukset olivat kaikilla melkein samanlaiset. Kulttuuri ja vapaa aika -teema koettiin kaikista hyödyllisimmäksi. Mutta todennäköisesti rehellisempiä vastauksia saataisiin, jos pyydettäisiin valitsemaan annetuista vaihtoehdoista ja vastaajalla olisi mahdollisuus jättää valitsematta yhtään vaihtoehtoa. Kyselyyn ei sisällytetty liian montaa avointa kysymystä, jotta vastaajat jaksaisivat ja osaisivat vastata. Oli otettava huomioon vastaajan suomen kielen taito.

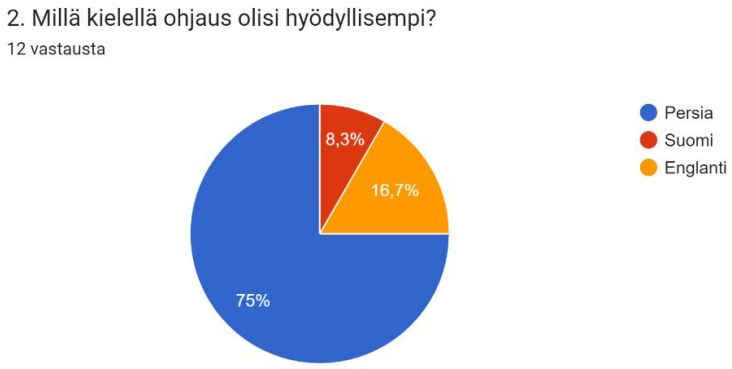

kuvio 4: Ohjauskieli kysymys

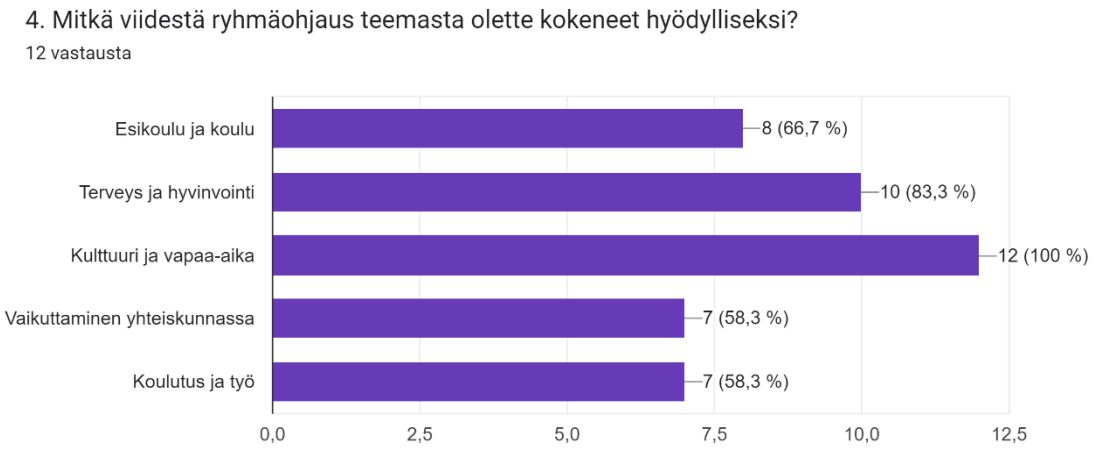

kuvio 5: Teema kysymys

Kyselylomakkeessa kysyttiin asiakkailta, miten arvioit asteikolla 1-5 omasta tilanteesta ennen ja jälkeen iHUB kurssin osallistumista (kts. kuvio 6). Vastauksen perusteella iHUB -mallin koettiin hyödylliseksi. 69 % annetuista vastauksista sai täydet pisteet. Viimeisessä kyselylomakkeessa annettiin myös mahdollisuus kirjata muita kommentteja aiheesta tai palautetta kyselystä eli vapaa sanaa. Ajatuksena oli, että jos laaditut kysymykset eivät kattaisi kaikkea, mitä vastaaja haluaa aiheesta sanoa, sille löytyisi sopiva osio kuitenkin. Palautteen pyytäminen ja saaminen on tärkeää kehittämistyössä. Täytyy muista kuitenkin, että kurssin todistuksen saaminen motivoi ja kannustaa asiakkaita kouluun ja kursseille osallistumiseen. Melkein joka ohjauskerta saatiin lisää asiakkaita, kun he ovat kuulleet toisilta kurssin todistuksesta.

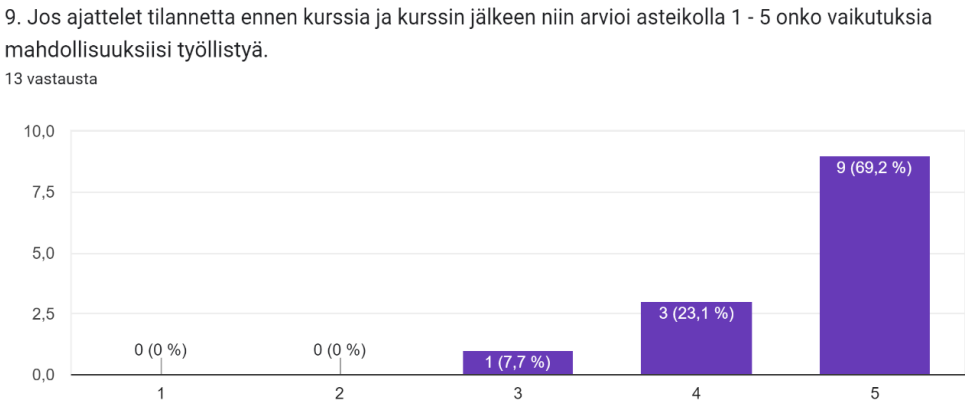

kuvio 6: Tilanne kysymys asteikko

Kyselylomakkeessa oli sekä suljettuja että avoimia osioita (liite 3) eli toisissa osioissa oli valmiit vastausvaihtoehdot, kun taas toisissa oli mahdollisuus vastata vapaamuotoisesti. Vastausten tarkastelussa saatiin tietoa siitä, kuinka usein samoja vastauksia oli mainittu. Jonkin

verran tehtiin tulkintaa siitä, mitkä vastaukset määriteltiin samoiksi, vaikka vastaajat muotoilivat vastaukset eri tavoin. Useimmin mainitut vastaukset oli kuitenkin mainittu niin usein, ettei jäänyt epäselväksi, mitkä olivat suosituimpia vastauksia.

Opinnäytetyön tavoitteet omasta mielestä toteutuivat suhteellisen hyvin. Kyselyn ja keskustelun tavoitteena oli kerätä asiakkaiden näkemyksiä. Vastauksia saatiin 13 vastaajalta. Kyselyn ja ryhmäkeskustelun avulla saatiin tavoitteiden mukaisesti kartoitettua nykytilannetta sekä hyödynnettyä iHUB mallin tietoa. Vaikka oletuksia ei pystytty todistamaan oikeiksi, kyselyn ja ryhmäkeskustelun pohjalta saatiin se arvokas tieto, että maahanmuuttajien työllistymisen edistämiseen tarvitaan palvelun ja tiedon tarjoaminen sekä parempi kotoutuminen. Tavoitteena ollut hiljaisen tiedon dokumentointi päiväkirjamuotoisena onnistui, ja kyselyä sekä ryhmäkeskustelua pystyttiin hyödyntämään iHUB -mallin kehittämisessä jatkossa.

Olennaista opinnäytetyössä oli koota yhteen lähdeaineiston ja keskusteluryhmän havainnointi sekä kyselyn tulosten ehdotukset iHUB mallin kehittämisestä, ja tämä toteutui. Kehittämisehdotusten tiivistäminen opinnäytetyön pohdintaosiossa oli kuitenkin tarpeellista, koska erilaisia ehdotuksia oli paljon, ja ne tuntuivat olevan hajallaan. CeMeWE hankeen yhteistyö muiden palvelujen kanssa, jonka ovat käytettävissä maahanmuuttajalle nousi opinnäytetyön vastaukseksi maahan muuttaneiden kotoutumisen ja työllistymisen edistämisen kehittämiseen.

Ihmisen kokemus on aina subjektiivinen, ja opinnäytetyö on laadullinen. Vastauksista on toisaalta pääteltävissä, että iHUB -mallin kehittämisessä tarvitaan muutosta teemojen sisällössä, eli tekstimateriaalien sisällön sekä kotoutumispalveluien parantamista. kehittämistä ei ole syytä kohdentaa erityisesti mihinkään ryhmään, vaan sitä tarvitaan, jos sitä halutaan jatkossakin käyttää Suomessa. Tämä on hyödyllinen tieto. Vastaukset avoimiin kysymyksiin olivat arvokkaita. Vastaajilla oli paljon kiinnostusta aiheisiin ja monipuolisia näkemyksiä toiminnan kehittämismahdollisuuksista. Ilman ryhmäkeskustelua olisi jäänyt pois eri näkökulmien ja ikeiden eroa.

10 Luotettavuus ja eettisyys

Laadullisen tutkimuksen luotettavuuden keskeisistä piirteistä jokaisessa tutkimuksessa, tutkia tekee aina kaikkensa tutkimuksen luotettavuuden, muita tieteellisen tutkimuksen ja yleisiä luotettavuuden arviointi näkökulmia. pohditaan, vahvistaako oma tutkimus olemassa olevaa tietoperusta, ja millaista uutta tietoa voidaan tehdä.

Tutkijan eettiset ratkaisut vaikuttavat suoraa tutkimuksen uskottavuuteen, joten tutkijoiden tulee noudattaa hyvää tieteellistä käytäntöä. Siihen uskottavuus perustuu. Hyvään tieteelliseen käytäntöön kuuluu mm. seuraavat asiat: rehellisyys, huolellisuus, tarkkuus, eettisesti kestävät tiedonhankinta- ja tutkimusmenetelmät, muiden tutkijoiden työn kunnioittaminen ja

asianmukainen viittaaminen. (Tuomi & Sarajärvi 2009: 132–133.) Huomioin hyvät tieteelliset käytännöt opinnäytetyöni prosessin kaikissa vaiheissa. Opinnäytetyöni tutkimus ja kehittämismenetelmät ovat ryhmäkeskustelu, kyselylomake ja havainnointi. Lisäksi huolehdin siitä, että teoria-aineistoksi valikoitui vain luotettavia tieteellisiä artikkeleita ja lähteitä. Analyysivaiheessa luin aineistoa useampaan otteeseen ja keskityin siihen, että lukiessani tutkimuskysymys oli kirkkaana mielessäni. Käytin myös alkuperäisiä lähteitä ja pyrin aina erityiseen huolellisuuteen, kun lainasin muiden tutkijoiden tuottamaa tietoa.

Opinnäytetyöni luotettavuutta lisää se, että olen tuonut esiin opinnäytetyöni prosessin aiheen valinnasta alkaen. Olen kiinnittänyt huomiota siihen, että aineistoa analysoidessani, tieto ei ole muokkautunut tai muuttunut. Huolellinen viittaus antaa lukijalle myös mahdollisuuden tarkistaa esittämäni tiedon paikkansapitävyyden. Koko opinnäytetyöni prosessin aikana olen kuitenkin lukenut paljon ohjeita, tutkimusmenetelmäkirjallisuutta ja muita kirjallisuuskatsauksia varmistuakseni siitä, että toteutan työni oikein ja luotettavasti.

Asiakkaille suunnattu kysely oli täysin anonyymi ja täysin vapaaehtoinen. Tämä oli ilmoitettu sekä viestillä että suullisesti ennen vastauksen antamisessa. Edes tutkija ei tiennyt, kenen vastaukset olivat kenen. Kyselyssä ei kysytty mitään yksilöiviä tietoja, ja kyselyssä oli mainittu myös, ettei vastaajan tule itsekään kirjoittaa yksilöiviä tietoja vastauksiin. Kyselylomakkeen kysymykset olivat iHUB mallin soveltavuudesta ja näistä tiedoista ei ole mahdollista yksilöidä vastaajia.

Yksi eettinen kysymys oli käsitteiden valinta. Käsite maahanmuuttaja ei ole välttynyt kritiikiltä, mutta se on toisaalta niin vakiintunut käsite, ja sen korvaamisyritykset kuulostavat niin kömpelöiltä (Wallin 2013, 17), että sitä päätettiin käyttää opinnäytetyössä. Ajoittain käsite korvattiin termillä maahan muuttanut toiston vähentämiseksi. Käsitteen maahanmuuttaja suurin ongelma lienee se, että herää kysymys, milloin ihminen ei enää ole maahanmuuttaja. Maahan muuttanut on siitä hyvä käsite, että se merkitsee sitä, että ihminen on joskus muuttanut maahan. Kirjallisessa työssä sujuva teksti kuitenkin kärsisi kaksiosaisen termin jatkuvasta toistamisesta. Kehittämistyön toteutusvaiheessa haettiin tutkimuslupaa pilotti kohderyhmältä, ja heti tutustumispäivällä selitettiin, mitä ollaan kehittämässä ja mitä ja miksi tietoja kerätään asiakkailta.

Tutkimuksen objektiivisuudella tarkoitetaan sitä, kuinka hyvin tutkija pystyy pitämään omat mielipiteensä ja ennakkoluulonsa erillään tutkimuksesta. Sen varmistamiseksi tutkijan on syytä olla tietoinen ennakkoluuloistaan ja kyetä reflektoimaan käsityksistään sekä pyrkiä välttämään niiden vaikutusta tutkimaansa aiheeseen tai kokonaisuuteen.

11 Johtopäätös

iHUB Materiaalin tarkoitus on auttaa ryhmän osallistujia tutustumaan paremmin yhteiskuntaan ja maan tapoihin sekä palveluihin. Syntyneen keskustelun tarkoituksena on noudattaa dialogisia periaatteita ja mahdollistaa yhteinen reflektointi, motivoida ja kannustaa työllisyyteen. Kehitettävää voi olla se, että iHUB -materiaalissa parempi kehittää tai muuta sisältöä, jonka halutaan keskustella ja ovat päivän teemoja. Tämänhetkinen teksti materiaalissa sisältä vain teemojen otsikoita ja kysymyksiä, jotka ohjaaja täytyy kysyä ohjaus aikana, mutta ei ole sisälletty kysymyksen vastaukset tai selitykset aiheesta. Esimerkiksi kulttuuri ja vapa-aika iHUB -materiaalissa kirjoitettu, että aihe on kulttuuri ja vapa-aika ja ei ole muita tekstejä joka kertoa kulttuurista eikä nostettu suomen kulttuuria, jotka kaikki asiakkaat toivoneet ryhmäkeskustelussa.

Koska teeman kysymykset olivat suomen kielellä mutta ohjaus oli persian kielellä, vastaukset olivat myös suullisesti persian kielellä eikä onnistuu laittaa tähän suoraan asiakkaiden vastaukset, siksi analysointi ja tuotos onnistuu havainnoimalla ja tiedon keräämällä. Niin kuin sanottiin tutkimuksellisessa kehittämistoiminnassa käytännön seikat ohjaavat tiedon tuotantoa. Laadullisessa tutkimuksessa kirjoittaminen ei painotu tehdyn tutkimuksen jälkiselostukseen, vaan tutkija analysoi havaintoaineistoaan temaattisesti yleisimmiksi merkityksiksi ja hakee selitysmalleja.

Kyselylomakkeen toinen kysymyksen vastauksen mukaan (kuvio 4) 75 % asiakkaat ohjaus olisi hyödyllisempi omalla äidin kielellä. iHUB -materiaali on suomen kielellä, ehdotan ohjaus olla maahan muuttaneiden omalla äidinkielellä ryhmänä. Kun puhutaan ulkopuolella oleva maahanmuuttajat, ne ovat ihmisiä, jotka ovat olleet pitkän työttömiä suomessa tai ikääntyneitä tai vastaa suomen tulevia ihmisiä. Eli näillä ihmisillä ei ole suomen kielen taitoja. jos iHUB -mallin ohjaus on suomen kielellä, kehitys ei onnistuisi, jos asiakkaat ei ymmärtää materiaalien sisältöä.

Kielen oppimisen tarpeeseen keskitytään pääasiassa kotoutumiskoulutuksella. Koska usein kielitaito mainitaan esteeksi maahanmuuttajien työllistymisessä, olisi mielenkiintoista selvittää, mitkä palvelut parhaiten edistävät kielitaidon kehittymistä. Lisäksi olisi hyödyllistä tutkia työnantajien, kouluttajien ja maahanmuuttajien omia käsityksiä hyvästä kielitaidosta.

Ryhmäkeskusteluissa ja kyselyvastauksissa korostui suomen kielen taitoon liittyvät haasteet sekä asiakkaiden asenteet ja korkeat kielitaitovaatimukset, jotka ovat merkittäviä työllistymisen esteitä. Erityisesti ohjaus kertoessa kielitaidon haasteet nousivat esiin useimmin. UTH-tutkimuksen tulokset osoittavat, että toisen asteen tutkinnon suorittaneiden on saavutettava suomen kielen taidossa vähintään keskitason, jotta se voisi edistää työllistymistä. Kuitenkin maahanmuuttajan on hallittava suomen kieli äidinkieltä vastaavalla tai edistyneellä tasolla, jotta hän voi työllistyä yhtä hyvin kuin suomalaistaustainen. (Larja & Sutela 2015, 82). UTH-

tutkimuksessa selvisi myös, että Suomen tai ruotsin kielitaidon puutetta pidettiin merkittävimpänä työllisyyden esteenä ulkomaalaistaustaisen ei-työllisten joukossa (Nieminen 2015, 130). Myös Autero (2018, 69) toteaa, että maahanmuuttajien työllistymiseen vaikuttaa merkittävästi kielitaito. Nikulinin (2019, 184–192) akateemisten tutkimustuloksista voidaan päätellä, että useimmat akateemiset maahanmuuttajat, jotka suunnittelevat jäädä Suomeen, arvostavat suomen kielen taitoa, mutta moni kokee sen puutteelliseksi. Pohtiessaan tulevaa Korhonen ja Puukari (2013a, 372) uskovat, tulevaisuudessa kielitaito pysyy ensisijaisena tekijänä kotoutumisessa.

Kotoutumisen alkuvaiheessa kielitaidon kehittäminen on yleensä välttämätöntä, vaikka ammatillinen osaaminen olisi hyvällä tasolla. Kielitaidon kehittyminen on usein pitkä prosessi, joka vaatii jatkuvaa harjoittelua ilman pitkiä taukoja. Kyselyn tulokset osoittivat, että kielitaito on merkittävin tekijä työllistymisen esteenä. Siksi olisi järkevää keskittyä työnhakijoiden suomen kielen taidon kehittämiseen. Osana aktiivista työvoimapolitiikkaa voitaisiin harkita kieliopetuksen tarjoamista työpaikoilla. Tämä auttaisi maahanmuuttajia työllistymään nopeammin ja vähentäisi työnantajien riskiä palkata maahanmuuttajia. Kieliopetuksen rahoittaminen voisi olla perusteltua ottaen huomioon työttömyysturvasäästöt.

Työssä ja suomalaisten kanssa vietetyn ajan lisäksi toinen yhteinen tekijä, joka yhdistää hyvin suomea osaavia, on Suomessa asuttu aika. Olisi erittäin hyödyllistä saada tutkittua tietoa kotoutumisajan yksilöllisyydestä. On tärkeää tarjota maahanmuuttajille riittävästi tukea kotoutumisprosessin aikana, sillä lyhyt tuki voi vain pidentää kotoutumista entisestään. Jokainen hyötyy siitä, että maahanmuuttajia tuetaan riittävän pitkään kotoutumisessa.

Kaikista huolimatta on ihan selvä asia, että asiakasryhmällä on puuteellinen digi taito. Palvelujärjestämän vaihdon on kehitetty helpottamaan ihmisten elämää, mutta helpottaako se tasavertaisesti kaikkia, niin ei varmasti. Kun oppii yhteen järjestelmään, niin se on todella vaikea vaihtaa uuteen. kaikki nykyään täytyy hoitaa digitaalisesti. Asiakkaiden mielestä Kaikilla ei välttämättä ole osaamista, osalle se on helpompi osalle ei. Tausta on hyvin erilainen, minkä verran on tottunut käyttämään, minkä verran on kiinnostunut. On mahdollista, että he haluavat aina, jonkun muun hoitamaan hänen puolestansa, sehän voi olla hyvin pelottava, jännittävääkin ja pelätään, että mitä painetaan jostakin väärin, mitä sitten seuraa. Toisaalta on aina hankala muistaa, mikä asia menee minkäkin kautta.

Maahan muuttajat tarvitsevat asiantuntemusta osaamisen tunnistamisessa ja tutkintojen vaadittavan täydennyskoulutuksen tai suomen kielen kurssien suunnittelussa ja toteutuksessa. Maahan muuttajalla on aika vähän tietoa palvelusta ja kulutuksista. Palveluiden ja hankkeiden hyödyntäminen on paljon ohjaajien hiljaisen tiedon varassa. Kehittämis- tarpeita voi olla palvelutarjottimia. Palvelutarjottimen käyttö on suunniteltu helpottamaan asiakkaiden ohjaamista tarjoamalla kaikille asiakkaille samat tiedot ja vaihtoehdot. Sen avulla työntekijöillä on

mahdollisuus esitellä kaikki asiakkaalle sopivat palvelut, mikä vähentää tarvetta käyttää aikaa ja vaivaa vaihtoehtojen etsimiseen. Näin ollen asiakkaiden ohjaaminen ei perustu pelkästään tiedonhakuun tai muistiin, vaan palvelutarjottimen avulla varmistetaan, että kaikilla asiakkailla on mahdollisuus saada tarvitsemaansa tietoa ja apua.

Kotoutuminen on kaksisuuntainen prosessi, joka vaatii niin maahanmuuttajilta kuin vastaanottavalta yhteiskunnalta aktiivisia toimia. Maahanmuuttajien sopeutumisen tukemisen lisäksi on tärkeää edistää yhteiskunnassa laajaa asennemuutosta ja kulttuurikasvatusta. Suomalaisten tulisi ymmärtää monimuotoisuuden rikkaus ja oppia arvostamaan erilaisia kulttuureja ja näkökulmia. Lisäksi heidän tulisi olla valmiita kehittämään omia taitojaan ja sopeutumaan muuttuviin työkulttuureihin. Tällainen kokonaisvaltainen lähestymistapa auttaa luomaan avoimemman ja monimuotoisemman yhteiskunnan, jossa kaikki voivat kukoistaa ja osallistua täysivaltaisesti. (Rouhuvirta 2011b, 46). Työnantajien tulisi tunnistaa ennakkoluulojaan ja pyrkiä rikkomaan niitä.

Monialaisen yhteistyön tehostaminen voi olla ratkaiseva tekijä maahanmuuttajien työllistymisen ja kotoutumisen tukemisessa. Koordinoinnin kehittäminen on avainasemassa, koska heikko koordinointi voi estää tehokkaan monialaisen yhteistyön toteutumisen. (Korhonen & Puukari 2013a, 374.) Maahan muuttaneiden palveluissa työskentelee monen alan ammattilaisia, kuten TE-palveluiden asiantuntijoita, sosiaalityöntekijöitä, työelämävalmentajia ja opettajia. Yhteistyötä pyritään myös laajentamaan terveyspalveluiden kanssa, ja tulevaisuudessa olisi hyvä vahvistaa myös CeMeWE-hankkeen työnantaja- ja oppilaitosyhteistyötä.

Tulevaisuudessa olisi mielenkiintoista haastatella maahan muuttaneita työnhakija-asiakkaita ja kuulla heidän toiveensa. Samalla olisi tärkeää saada myös jo työllistyneiden kokemuksia siitä, mistä heille on ollut eniten hyötyä kotoutumisessa ja työllistymisessä. Olen samaa mieltä Saukkosen (2020, 28) kanssa siitä, että meidän pitäisi ehdottomasti saada lisää tietoa siitä, ”mitkä tekijät vaikuttavat olennaisesti erilaisiin kehityskulkuihin”. Olisi tarpeen suorittaa perusteellinen tutkimus siitä, mitkä palvelut maahanmuuttajat itse kokevat tehokkaimmiksi kotoutumisensa kannalta.

Monikulttuurisen ohjauksen kehittämisen yhteydessä on tärkeää sisällyttää keskusteluun ja ideointiin varhaisessa vaiheessa maahanmuuttajia ja etnisten ryhmien edustajia, joille suunnitellut palvelut on tarkoitettu (Launikari 2013, 167). Maahanmuuttajilta saataisiin arvokkaita näkemyksiä siitä, miten heidän kotoutumistaan ja työllistymistään edistäviä palveluita voitaisiin parantaa. Kun kysyin hyvin suomea osaavilta maahanmuuttajilta, miten he ovat oppineet kielen, kaikki olivat yhtä mieltä siitä, että kielitaito kehittyy parhaiten töissä ja vuorovaikutuksessa suomalaisten kanssa. Itsenä kahden kulttuurin välissä eläneenä ulkomaalaisena olen täysin samaa mieltä.

Viimeinen ja erittäin tärkeä olennainen asia, jolle pitäisi antaa enemmän painoarvoa iHUB mallin menetelmässä, on kurssin todistus. Tutkinto/kurssin/osallistumis- todistus on tärkeä tälle yhteiskuntaryhmälle, joka tuskin voi opiskella tai löytää työpaikkaa yhteiskunnasta. Ehkä on parempi, että osallistumistodistus tälle kurssille laaditaan jo etukäteen ja ovat ohjaajan käytettävissä kurssin päätyessä ja ohjaaja voi itse kirjoittaa osallistujien nimet ja allekirjoittaa.

IHUB-malli edusti konkreettista kehitystä, mutta sen lisävaikutuksista toiminnan parantamiseen ei vielä ole varmuutta. Usein kehitystyön vaikutukset tulevat näkyviin vasta pidemmän ajan kuluessa (Kallankari 2019, 176). Ryhmäkeskustelujen ja kyselyiden tuloksia sekä asiakkaiden tarpeita työllistymisen edistämisessä raportoitiin CeMeWE-hankkeen yhteyshenkilölle. Siitä huolimatta ei ole tietoa siitä, miten tämä tieto otetaan huomioon IHUB-mallin tulevaisuudessa. Ainakin opinnäytetyön aikana kerätty tieto on CeMeWE-hankkeen käytettävissä. Opinnäytetyö käynnisti kehitystyön, jota voidaan jatkaa etenkin työllisyyspalveluissa maahanmuuttajien tarpeiden huomioimiseksi.

12 Aikataulu

Aikataulullisesti prosessi kesti vähän pidempään kuin suunnitelma, ja kaiken kaikkiaan prosessi olisi voinut olla johdonmukaisempi. Opinnäytetyö jakautui toisaalta suunnitellustikin tutkimukselliseen osaan ja kehittämismuotoiseen.

Kehittämismuotoinen opinnäytetyötyö kesti tammikusta 2024 toukokuun 2024. Aiheen Keskusteltu alkoi jo keväällä joulukuussa 2023 hankeen edustajan kanssa, joka on jo Laurean lehtori myös ja on muovaantunut ajan saatossa nykyiseen muotoonsa. Kirjoitusprosessi on laitettu käyntiin jo tammikuussa 2024. Aiheanalyysi jätin 6.2.2024. Helmikuussa kirjoitin opinnäytetyösuunnitelma, tein opinnäytetyösopimus ja hain tutkimuslupaa työelämäkumppanilta opinnäytetyö suunnitelman hyväksynnän jälkeen. Opinnäytetyön suunnitelma esitin 5.3. seminaarissa. Toteutusvaihe eli ensimmäinen ohjauskerta alkoi 16.2.2024 ja päätyi viimeisellä ohjauskerralla eli 5.4.2023 kyselylomakkeen palaute saamisella. käsiteltiin kyselyn aineisto ja kysymykset huhtikuun alussa ja laadittiin forms- lomake, jotka tehtiin QR koodilla helpotettavaksi. Ohjauskerrat olivat kuusi kerta, joka pidettiin perjantaisin kello noin 14–17 riippuen ohjaus teemalla.

Valmis opinnäytetyö palautin 22.4–6.5. välisellä ajalla opinnäytetyöohjaajalle ja esitin sen 13.5.2024 julkaisuseminaarissa, jolloin sain ajoissa käyttöön kesäajan päivystyksen ja mahdollista valmistua. Aikataulu oli tiukka ja vaatii aikataulussa pysymistä ja paineensietokykyä, aikaresurssit olivat kuitenkin riittävät. Aiheen kypsyttelyä tein pitkään, joka oli antanut kehittämistyölle vaadittua aikaa hioutua muotoonsa.

Arvosanatavoite on 3–4. Työn toteutuksessa ymmärsin kuitenkin aikaresurssien rajallisuus ja muuttujien mahdollinen vaikutus työn lopputulokselle tiukassa aikataulussa. Sekä suomen kielen kirjoituksen vaikutus arvosanaan on ymmärrettävä.

13 Oma pohdinta

Oman kaksikulttuurisen taustani kautta olen havainnut monia näkökulmia maahanmuuttajien haasteisiin ja tiedän, että nämä haasteet vaihtelevat merkittävästi taustakulttuurista, koulutuksesta, lähtömaan tilanteesta ja perhesuhteista riippuen. Eri sukupuolilla ja ikäryhmillä olevilla maahanmuuttajilla on omat ainutlaatuiset haasteensa. Kirjallisuuden perusteella voidaan päätellä, että yksi merkittävimmistä haasteista maahanmuuttajien integroitumisessa on työllistyminen. Työllistymistä puolestaan vaikuttavat suomen kielen taito, muu kielitaito ja aiempi koulutustausta.

Opinnäytetyön aikana olen kokenut merkittävää oppimista ja henkilökohtaista kehitystä. Prosessin edistäminen on ollut minulle äärimmäisen tärkeää, ja olen tehnyt paljon töitä varmistaakseni, että työni on laadukas ja saavuttaa asettamani tavoitteet.

Prosessi on kuin tiivis solmu, joka kietoo yhteen erilaisia tehtäviä ja tarvittavia voimavaroja matkalla kohti päämäärää. Sen kautta alkuperäiset syötteet saavat muodon ja muuntuvat toivotuiksi lopputuloksiksi (Laamanen & Tinnilä 2009,121). Prosessi on monitahoinen käsite, joka voi ilmetä erilaisina muutoksina, kuten kehityksen, oppimisen tai kasvun etenemisenä. Se heijastaa tapaa, jolla asiat kehittyvät ja muuttuvat ajan myötä. Käytännössä se voi käsittää monenlaisia toimintoja ja tapahtumia, joilla on alku, keskivaihe ja mahdollinen päätepiste. (Laamanen 2012, 19.)

Usein maahanmuuttajanaisista puhutaan perheenjäseninä ja naiset usein perustelevat maahanmuuttoaan perhesyillä, koska henkilökohtaisten syiden esiintuominen voisi olla heidän kulttuurissaan epäsopivaa. Aiemmin yksin tulleet maahanmuuttajat olivat pääasiassa miehiä ja naiset ja lapset saattoivat tulla maahan miehen perässä myöhemmin. Myös kynnys uuden opetteluun voi kasvaa ajan myötä. Oppimiseen voi tulla paineta siitä, että on asunut maassa jo vuosia eikä ole vieläkään oppinut kieltä. Kieltä on kuitenkin vaikea oppia, jos ei sitä pääse käyttämään. Kaikkien asiakkaiden mukaan kielitaito on suurin haaste. On kuormittavaa, haastavaa ja energiaa vievää opiskella kielellä, joka ei ole oma äidinkieli.

Cemeve hanke ja iHUB -malli oli minulle ennestään tuntematon menetelmä, joten olin tässä projektissa uuden äärellä. Kokemukseni kuvaa osuvasti iHUB mallin kehittämisen luonnetta, muutoksen tekemistä voidaan pitää oppimisprosessina, jonka tavoitteet ja mahdollisuudet kirkastuvat yhtäaikaisesti kehittämisen kanssa (Kallankari 2019, 53). Aluksi tehtävä tuntui laajalta ja oli hankala hahmottaa, mitä meidän oli tarkoitus tuottaa. Ajattelin, että tietoa iHUB -

mallista ja siihen pohjauttava teoriaa olisi voinut olla enemmän jo ennen opinnäytetyön valitsemista. Kun ryhdyin läpikäymään tehtävää vaihe vaiheelta, sain paremman käsityksen siitä, mitä projektilta odotettiin. Tehtävässä oli monia osa-alueita, joihin en pystynyt vaikuttamaan, esimerkiksi ohjauspäivät tai materiaalin sisältö. Kuitenkin prosessin aikana työstin hyvin konkreettisia ja yksinkertaisia asioita, joilla ajattelin olevan eniten merkitystä asiakkaille ja lopputulos oli mielestäni onnistunut. Myös asiakaspalaute, joita pilotointikerralta keräsin, oli hyvää.

Yhdenvertaisuus viittaa periaatteeseen, joka korostaa, että kaikkia ihmisiä tulee kohdella tasavertaisesti ja oikeudenmukaisesti riippumatta heidän taustastaan, ominaisuuksistaan tai ominaisuuksistaan. Yhdenvertaisuuden periaate on keskeinen osa oikeudenmukaisuutta ja tasa-arvoa yhteiskunnassa. Tämä periaate on voimassa kaikilla elämänalueilla, kuten työelämässä, koulutuksessa, terveydenhuollossa ja yhteiskunnallisissa instituutioissa. Suomessa asuvien ulkomaalaistaustaisten naisten työllisyys-aste on varsin matala verrattuna niin suomalaistaustaisiin naisiin kuin ulkomaalaistaustaisiin miehiinkin.

Kulttuuri on laaja kokonaisuus, joka sisältää kieli- ja kulttuurivähemmistöt. Olisi hyvä näille ihmisille, jotka kuuluvat näihin ryhmiin, että heille järjestetään mahdollisuus osallistua yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti kulttuuriin, jossa on myös suomalaisia. Suren suomalaisuudessa sitä, että maahanmuuttajanuorten ja -aikuisten ei ole helppo ystävystyä kantasuomalaisten kanssa, ehkä kulttuurierojen takia. Olisi kiva, jos maahanmuuttajanuoret ja -aikuiset ystävystyivät suomalaisten kanssa ja siten kaikki tulisimme toisillemme tutuiksi. Myös ihmissuhteilla on tärkeä merkitys. Maahan muuttanut tarvitsee sekä suomalaisia että oman kansanryhmänsä taustaisia ystäviä kotoutuakseen. (Maahanmuuttajalasten, -nuorten ja -perheiden terveys, 2022.)

Oma mielipiteeni ulkomaalaisena, joka on kasvanut kahden kulttuurin välissä ja kokenut kouluun ja työhön pääsyn haasteita, voin sanoa, että iHUB -menetelmä on hyvä tapa tiedottaa ja motivoida mahanmuuttaja työllistymiseen suunnalle. Tämä menetelmä sisältää kaikki henkilökohtaisen ja työelämän tärkeät asiat. Mielestäni tämä paketti on parempi käyttää heti uusille Suomeen saapuville, koska sillä on enemmän vaikutusta. Tämä menetelmä on tehokas ulkomaalaisten motivoinnissa ja tavoitteissa, koska tarkoituksena ei ole opettaa suomen kieltä, vaan tiedottaminen. Mielestäni jos tämä projekti tekee yhteistyötä Kotoutuminen-organisaation kanssa, se on paljon tehokkaampi kuin muut organisaatiot. Kotoutumispalvelut antavat näitä tietoja kolmen vuoden aikana ulkomaalaisille. Kolme vuotta on pitkä aika ja se vaikuttaa ulkomaalaisen tavoitteeseen ja ajatteluun ja hidastaa ulkomaalaisen työllistymistä. Tämän mallin kautta voidaan nopeuttaa työllistymistä.

Toinen asia, jota tulisi harkita, ovat tässä menetelmässä olevat materiaalit ja esitteet. Vaikka tämä menetelmä on erittäin hyvä ja sisältää tärkeitä asioita, silti ei se ole täydellinen. Tässä

menetelmässä eri osioissa sijoitetaan aiheet ja teemat otsikoiksi eikä selitetty mitä ne ovat. Selitys on vain se, miten ohjaajan tulee toimia ja mitä kysymyksiä hänen tulee kysyä, mutta näihin kysymyksiin ei ole vastausta. Tässä menetelmässä ohjaajan tulee löytää nämä aiheiden vastaukset itse. Se on todella työlästä ryhmän vetäjälle. Tämä tarkoittaa, että menetelmä ei ole vielä täysin täydellinen. Koska tämä menetelmä on tarkoitettu ulkomaalaisille, en usko videomateriaalista olevan hyötyä, koska se on ruotsinkielistä ja ulkomaalaiset eivät osaa suomea, saati sitten ruotsia. Tästä syystä käytimme kurssilla vain tekstiä ja kuvia. Lisäksi materiaalin yhteystietoja ei oltu vaihdettu Suomen tietoihin. Jos halutaan käyttää tätä menetelmää Suomessa, tulee työstää materiaalit tällä menetelmällä ja tehdä siitä parempi ja täydellisempi. Materiaalit pitäisi muokata Suomeen niin, että yhteiskunnan toimijoiden tiedot ovat oikein. Esimerkiksi paikalliset yhteystiedot pitävät paikkansa. Lisäksi pitäisi huomioida suomalainen kulttuuri ja selittää, miksi Suomessa asiat tehdään tietyllä tavalla. Kaikilla ohjaajilla ei välttämättä ole osaamista perustella asioita, vaan materiaalissa pitäisi olla tähän valmiita vastauksia. Liite 5 ei ole tarpeellinen olla tässä opinnäytetyössä, mutta koska CeMeWE hankkeelle on hyödyllistä nähdä vastaukset, olen liittänyt sen tähän työhön.

Opinnäytetyön kokonaisuus osoittautui vaativaksi, mutta samalla äärimmäisen opettavaiseksi matkaksi, joka avasi uusia näkökulmia ja antoi minulle runsaasti oppia. Työn toteuttaminen oli innostavaa, erityisesti siksi, että aihe oli itselleni erittäin kiinnostava ja sain syventyä siihen perusteellisesti. Suunniteltujen aikataulujen noudattaminen antoi työlle selkeän rakenteen ja mahdollisti tehokkaan työskentelyn eri vaiheissa.

Olin vähän pettynyt alku prosessissa koska sain välillä erilaista ohjausta toimeksiantajalta ja oma opinnäytetyön ohjaajalta sekä yhteistyö parin kanssa ei ole sujunut mutkattomasti. Molemmat osapuolet olivat innostuneita aiheesta, mutta näkökulma työn edistämiseen oli hyvin erilainen, jotka päätetiin tehdä yksin. Minusta sekin tulee tärkeäksi, kun siitäkin opin paljon, mikä heijastui myönteisesti loppu työ laatuun.

Lähteet

About project. Viitattu 20.2.2024. https://centralbaltic.eu/project/cemewe/70-about-project/

Alhanen, K. 2024. Dialogikirja. Helsinki: Into

Autero, M. 2018. Osaamisen kartoitus tukee maahanmuuttajan työelämään ohjaamista. Teoksessa Stenberg, H., Autero, M. & Ala-Nikkola, E. Osaamisella ei ole rajoja.

Centralbaltic. 2024. CeMeWE. Viitattu 18.2.2024. https://centralbaltic.eu/project/cemewe/

Hirsjärvi, S., Hurme H. 2009. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. painos. Hämeenlinna: Kariston kirjapaino.

INY RY. 2024. Työelämää kohti -toiminta. Viitattu 18.2.2024. https://www.iny.fi/teko/

Karinen, R., Luukkonen, T., Kortelainen, J., Korhonen, N. & Luomala, N. 2020. ”Kaikki toimi kohdallani” Selvitys kotoutumispalveluita koskevista näkemyksistä. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Raportteja 24/2020.

Korhonen, V. & Puukari, S. 2013a. Kohti monimuotoisuuden haltuunottoa – suunnistusmerkkejä matkalla tulevaan. Teoksessa Korhonen, V. & Puukari, S. (toim.) Monikulttuurinen ohjaus- ja neuvontatyö. Jyväskylä: PS-Kustannus, 366 – 379.

Kototietokanta. 2020. Viitattu 10.3.2024. https://kototietokanta.stat.fi

Kotoutuminen.fi. 2024. viitattu 18.3.2024. https://kotoutuminen.fi/globaali-muuttoliike

Kotouttaminen.fi. 2014a. Keskeiset käsitteet. Viitattu 10.3.2024. https://kotouttaminen.fi

Kotouttaminen.fi. 2014b. Monialainen ja -ammatillinen yhteistyö. Viitattu 10.3.2024. https://kotoutuminen.fi/etusivu

Laine, M. 2014. Kulttuuri-identiteetti & kasvatus. Kulttuuriperintökasvatus kotoutumisen tukena. Suomen kulttuuriperintökasvatuksen seuran julkaisuja 8. Viitattu 30.2.2024. https://kulttuurinvuosikello2.fi/wp-content/uploads/2016/03/Kulttuuri-identiteetti_ja_kasvatus.pdf

Laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023) Viitattu 19.2.2024. https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20230681

Laamanen, K. & Tinnilä, M. 2009. Prosessijohtamisen käsitteet. Helsinki: Metalliteollisuuden Kust.

Laamanen, K. & Tuominen, K. 2012. Prosessijohtamisen toimintamalli - 32 hyvää kysymystä ja esimerkkiparia. Turku: Benchmarking.

Larja, L. & Sutela, H. 2015. Ulkomaalaistaustaisten miesten työllisyysaste lähes samalla tasolla kuin suomalaistaustaisella – naisilla enemmän vaikeuksia työllistyä. Teoksessa Nieminen, T., Sutela, H. & Hannula, U. 2015. Ulkomaista syntyperää olevien työ ja hyvinvointi Suomessa 2014. Helsinki: Tilastokeskus, 71 – 82.

Launikari, M. 2013. Monikulttuurinen Euroopan unioni – ohjauspalveluiden kehittäminen kansalaisten tarpeisiin. Teoksessa Korhonen, V. & Puukari, S. (toim.) Monikulttuurinen ohjaus- ja neuvontatyö. Jyväskylä: PS-Kustannus, 157 – 169.

Laurinolli, H. 2019. Maahanmuuttajien kielitaito ei parane pakkokeinoilla. Tampereen yliopisto. Tampereen ammattikorkeakoulu. 15.3.2024. https://www.tuni.fi/fi/ajankohtaista/maahanmuuttajien-kielitaito-ei-parane-pakkokeinoilla

Lukka, K. Konstruktiivinen tutkimusote. Viitattu 18.3.2024.https://metodix.fi/2014/05/19/lukka-konstruktiivinen-tutkimusote/

Maahanmuuttajalasten, -nuorten ja -perheiden terveys. 2022. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Viitattu 16.03.2024. https://thl.fi/fi/web/maahanmuutto-ja-kulttuurinen-moninaisuus/maahanmuutto-ja-hyvinvointi/maahanmuuttajalasten-nuorten-ja-perheiden-terveys

Maahanmuuttajien toimintakyky. *2021.* Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Viitattu 17.3.2024. https://thl.fi/fi/web/maahanmuutto-ja-kulttuurinen-moninaisuus/maahanmuutto-ja-hyvinvointi/maahanmuuttajien-toimintakyky

Mammon, R. 2010. Kolmen etnisen ryhmän kotoutumisprosessi Suomessa. Jyväskylän yliopisto. Department of Psychology. Viitattu 16.3.2024. https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/25818/9789513941420.pdf

Martikainen, T. Tiilikainen, M. Maahanmuuttajanaiset: kotoutuminen, perhe ja työ. 2007. Väestöntutkimuslaitos. Viitattu 28.2.2024. https://www.vaestoliitto.fi/uploads/2020/12/29f2b95e-maahanmuuttajanaiset.pdf

Nieminen, T. 2015. Työttömyys ja työvoiman ulkopuolella olevat. Ulkomaalaistaustaisten eityöllisten työnhaku on aktiivisempaa kuin suomalaistaustaisilla – kielitaito suurin este työllistymiselle. Teoksessa Nieminen, T., Sutela, H. & Hannula, U. 2015. Ulkomaista syntyperää olevien työ ja hyvinvointi Suomessa 2014. Helsinki: Tilastokeskus, 121 – 133.

Nikulin, M. 2019. Akateemisen maahanmuuttajan suomen kielen taidon tarve työssä ja arjessa. Turun yliopisto.

Ojasalo, K., Moilanen, T., Ritalahti, J. Kehittämistyön menetelmät: uudenlaista osaamista liiketoimintaan. 2015. E-kirja.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2020. Kulttuuripolitiikka, maahanmuuttajat ja kulttuurisen moninaisuuden edistäminen –työryhmä. Viitattu 17.3.2024. https://okm.fi/hanke?tunnus=OKM002%3A00%2F2020

Puusa A. 2020. Näkökulmia laadullisen aineiston analysointiin. Teoksessa Puusa A., Juuti P, (toim.). Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. Gaudeamus.

Repo Jamal, H., Heikkinen, S., & Heikkinen, V. 2022. Maahanmuuttajien työllisyyden haasteet ammattikorkeakoulujen ratkottavana. Metropolia. Viitattu 25.2.2024. https://blogit.metropolia.fi/tikissa/2022/05/24/maahanmuuttajien-tyollisyyden-haasteet-ammattikorkeakoulujen-ratkottavana/

Rouhuvirta, A. 2011b. Matkalla mahdolliseen. Teoksessa Laaksonen, M. & Keränen, P. Puurtajasta uranuurtajaksi. Uusia väyliä maahanmuuttajien ammattikorkeakouluopintoihin ja urakehitykseen. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu, 45 – 50.

Saukkonen, P. 2020. Suomi omaksi kodiksi. Kotouttamispolitiikka ja sen kehittämismahdollisuudet. Helsinki: Gaudeamus.

Sutela, H. 2016 a. Lähi-idästä ja afrikasta kotoisin olevien naisten kotoutumiseen kiinnitettävä huomiota. Viitattu 28.2.2024. https://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2016/lahi-idasta-ja-afrikasta-kotoisin-olevien-naisten-kotoutumiseen-kiinnitettava-huomiota/

Sutela, H. 2023 b. Maahanmuuttajien työllisyys Suomessa yli EU-keskitason – työmarkkina-asema heikompi kuin suomalais-taustaisilla. Viitattu 28.2.2024. https://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2023/maahanmuuttajien-tyollisyys-suomessa-yli-eu-keskitason-tyomarkkina-asema-heikompi-kuin-suomalaistaustaisilla/

Säävälä, M. Naisia kotoutumassa Eurooppaan. Vertailevan Femage-hankkeen loppuraportti. 2009. Väestöntutkimuslaitos. Viitattu 24.2.2024. https://www.vaestoliitto.fi/uploads/2020/12/e0539e38-femage_loppuraportti_1.pdf

Tilastokeskus. Viitattu 26.2.2024. https://stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa.html

Tilastokeskus. 2019a. Ulkomaalaistaustaiset. Viitattu 28.2.2024. https://stat.fi

Tilastokeskus. 2020b. Maahanmuuttajat väestössä. Viitattu 1.3.2024. https://stat.fi

Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Jyväskylä: Tammi.

Uppsala 2023. Öppen förskola. Viitattu 10.3.2023. https://www.uppsala.se/skola-och-forskola/forskola-och-familjedaghem/forskola-och-pedagogisk-omsorg/oppen-forskola/#i-korthet

Vad med 2024a. iHUB. Öppna förskulan är ett nav… Viitattu 28.2.2024. https://www.vamed.se/Project/Start.aspx?PPGuid=026e5e8a-7fc3-4060-8173-650669e6330a&PGuid=1d7a57e7-1f55-466e-86db-102613643bd7

Va Med 2024b. Vad med!- från början. Samhällsinformation på lätt svenska för nyanlända med kort utbildning. Viitattu 19.2.2024. http://www.vamed.se/Project/Start.aspx?PPGuid=18d22c3c-3ffb-4057-b9ae-21cf11d91261&PGuid=f434c7f5-c23c-40b3-a7d3-92bb29b8a9fb

Va Med 2024c. Materialet. Viitattu 28.2.2024. https://www.vamed.se/Project/Start.aspx?PPGuid=ad990ed4-9924-4175-a0ed-dad5757e8f83&PGuid=24c7e678-a7ca-4b09-98f8-9b93e84a90d6

Va Med 2024 b. Det här är Va Med! Viitattu 28.2.2024. https://www.vamed.se/Project/Start.aspx?PPGuid=9805056a-5f91-473f-ae75-f043477156cd&PGuid=24c7e678-a7ca-4b09-98f8-9b93e84a90d6

Vastuukorkeakoulutoiminta maahanmuuttajien integraation tukena Suomessa. Metropolia Ammattikorkeakoulun julkaisusarja, 67–87.

Wallin, A. 2013. Monikulttuuriosaaminen. Uudistuvan työyhteisön valttikortti. Klaava Media.

Julkaisemattomat lähteet

iHUB – materiaali. 2024. CeMeWE

Kuviot

kuvio 1: Ulkomaalaisten ja suomalaisten 20–64-vuotiaan väestön työllisyysaste sukupuolen mukaan 2014. (Lähde: Tilastokeskus, Ulkomaista syntyperää olevien työ- ja hyvinvointi 2014-tutkimus) 11
kuvio 2: EU:n ulkopuolelta tulevien ensimmäiset oleskeluluvat Suomeen vuonna 2019 (kotoutuminen 2021) 15
kuvio 3: Opinnäytetyön lineaarinen malli 18
kuvio 4: Ohjauskieli kysymys 34
kuvio 5: Teema kysymys 35
kuvio 6: Tilanne kysymys asteikko 35

Kuvat

Kuva 1: Esikoulu aiheen kuva 23
Kuva 2: Esikoulun tekstimateriaali 23
Kuva 3: Terveys ja hyvinvointi aiheen kuva 25
Kuva 4: Terveys ja hyvinvointiin tekstimateriaali 25
Kuva 5: Kulttuuri ja vapaa-aika aiheen kuva 26
Kuva 6: kulttuuri ja vapaa-aika tekstimateriaali 27
Kuva 7: Koulutus ja työ aiheen kuva 28
Kuva 8: Koulutus ja työ tekstimateriaali 28
Kuva 9: vaikuttaminen aiheen kuva 30
Kuva 10: vaikuttaminen tekstimateriaali 30
Kuva 11: kyselylomake mainos QR koodilla 31

Liitteet

Liite 1: Ryhmäkeskustelukysymykset 50
Liite 2: Kyselylomake kysymykset 51
Liite 3: Forms kyselylomake 52
Liite 4: iHUB mallin persialainen palaute 51
Liite 5: Kyselylomakkeen vastaukset..... 51

Liite 1: Ryhmäkeskustelukysymykset

MENETELMÄ KYSYMYKSET

1. Millaista oli keskustella päivän- aiheesta?
2. Millaista hyötyä sait tästä päivästä?

MATERIAALI KYSYMYKSET

3. Mitä ajatuksia käytetty materiaali herätti sinussa?
4. Mitkä materiaalit toimivat parhaiten, kuvat vai videot vai teksti materiaalit?
5. Mitä uutta tietoa sait?
6. Mikä päivän aiheista oli hyvää ja mikä ei?

Liite 2: Kyselylomake kysymykset

1. Millainen kurssi on ollut?
2. Millä kielellä ohjaus olisi hyödyllisempi?
3. Mitkä ohjaus materiaalit toimivat parhaiten, kuvat vai videot vai teksti materiaalit? Ja miksi?
4. Mitkä viidestä teemasta olette kokeneet hyödylliseksi?
5. Miten kurssi on auttanut kohti työelämää?
6. Miten koit yhteisen ryhmäkeskustelun eri aiheista?
7. Jos ajattelet tilannetta ennen kurssia ja kurssin jälkeen niin arvioi asteikolla 1 - 5 onko sillä vaikutuksia mahdollisuuksiisi työllistyä.
8. Suositteletko ystävääsi osallistumaan IHUB menetelmällä ohjattuun ryhmään?
9. Millaista muuta hyötyä ryhmään osallistuminen tuotti?
10. Vapaa sana.

Liite 3: Forms- kyselylomake

iHUB menetelmä kurssi palaute

Kiitos että osallistuit iHUB kurssille. palauteesi on meille erittäin tärkeä, jotta voimme kehittää kurssia ja kurssin materiaalia, entistä paremmin vastaamaan maahanmuuttajan työllisyyden edistämisen tarpeita!

Kirjaudu Googleen, jotta voit tallentaa edistymisesi. Lue lisää

1. Millainen kurssi on ollut?

- ◯ Huono
- ◯ Hyvä
- ◯ Todella Hyvää
- ◯ En osaa sanoa

2. Millä kielellä ohjaus olisi hyödyllisempi?

- ◯ Persia
- ◯ Suomi
- ◯ Englanti

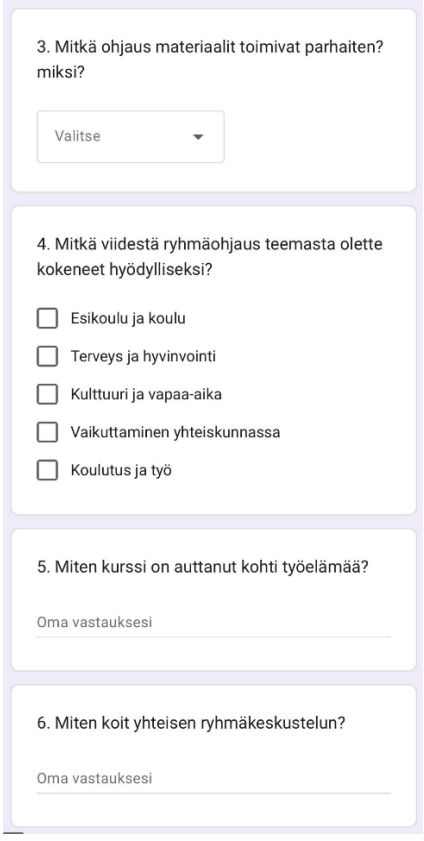

3. Mitkä ohjaus materiaalit toimivat parhaiten? miksi?

Valitse

4. Mitkä viidestä ryhmäohjaus teemasta olette kokeneet hyödylliseksi?

- ☐ Esikoulu ja koulu
- ☐ Terveys ja hyvinvointi
- ☐ Kulttuuri ja vapaa-aika
- ☐ Vaikuttaminen yhteiskunnassa
- ☐ Koulutus ja työ

5. Miten kurssi on auttanut kohti työelämää?

Oma vastauksesi

6. Miten koit yhteisen ryhmäkeskustelun?

Oma vastauksesi

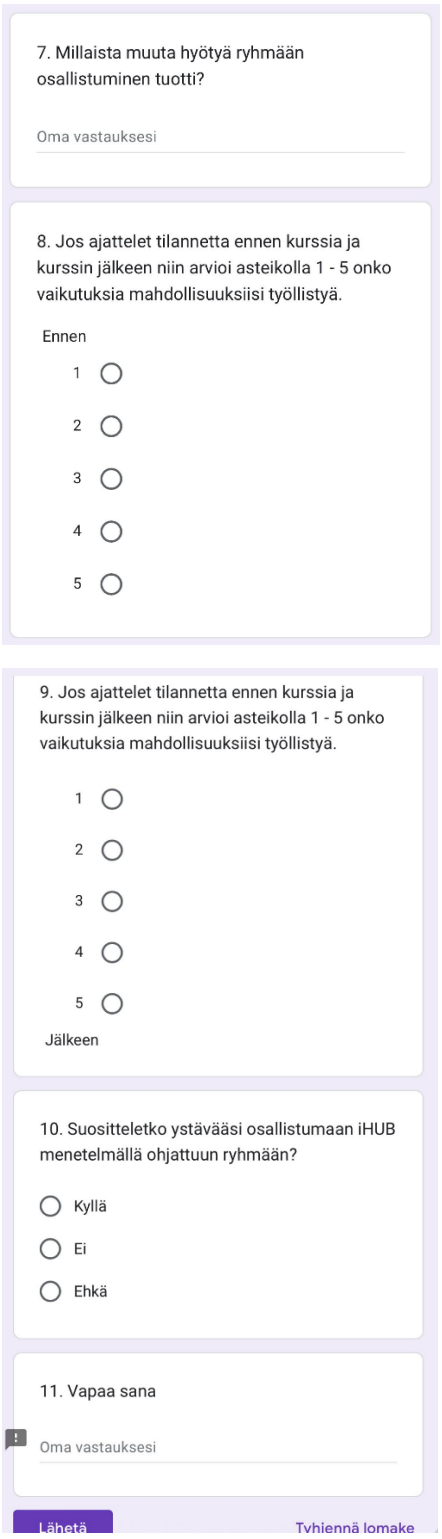

7. Millaista muuta hyötyä ryhmään osallistuminen tuotti?

Oma vastauksesi

8. Jos ajattelet tilannetta ennen kurssia ja kurssin jälkeen niin arvioi asteikolla 1 - 5 onko vaikutuksia mahdollisuuksiisi työllistyä.

Ennen

1
2
3
4
5

9. Jos ajattelet tilannetta ennen kurssia ja kurssin jälkeen niin arvioi asteikolla 1 - 5 onko vaikutuksia mahdollisuuksiisi työllistyä.

1
2
3
4
5

Jälkeen

10. Suositteletko ystävääsi osallistumaan iHUB menetelmällä ohjattuun ryhmään?

Kyllä
Ei
Ehkä

11. Vapaa sana

Oma vastauksesi

Lähetä Tyhjennä lomake

Liite 4: iHUB mallin persialainen palaute

چیست فراغت زمان . شغل فرهنگی سلامتی آموزش و مدرسه بود شده بندی طبقه موضوع ۵ اساس بر کار قوانین آموزشی دوره وظایف اتمام زمان بزرگسالان و شودمی تمام مدرسه که است زمانی فراغت زمان بچه‌ها برای داد؟ انجام توان‌می را کارهایی چه و تا ۹ های بچه.هستند ها بچه مراقب که است افرادی نظارت تحت که دارد وجود بازیی مکان ساله ۹ تا ۷ بچه‌های برای . روزانه داشته فراغت زمان باید چرا.است آزاد افراد عموم برای مکان‌ها این .هستند آنجا در ۴ ساعت تا و میروند نوریتالو به ساله ۱۰ ..... و. افسردگی از پیشگیری.جامعه در ادغام باشیم؟

باعث زدن قدم .است طبیعت به آسیب از بدور صحیح استفاده همه اجتماعی حق .است روی پیاده فراغت نوع ترین هزینه کم درست درختی تونل میتوانند جنگل در کودکان .است مناسب سنی گروه‌های همه برای که از ورزشی و شودمی بدن مکانیزم افزایش کرد گذر توان‌می خصوصی ملک از . چید میوه یا. کنند استفاده شده شکسته شاخه‌های از جنگل در تواننمی دیگر افراد یا و کنند .کرد شنا مشخص دریاچه‌های در توان‌می اما .باشد شده تایید آن امنیت که مکانهایی مگر زد کمپ توان‌نمی ساحل و جنگل در .

کرد جستجو صحیح آموزش برای مکانهایی باید پس.است زبان ارتباط برقراری راه مهمترین...درجامعه ادغام نحوه بعدی موضوع کلاس کردن پیدا نحوه مورد در. است داده قرار شهروندان اختیار در رایگانی آموزشی کلاسهای پروسه تسریع بجهت فنلاند دولت فرد خود همچنین و است رایگان صورت به کار اداره یا و سوسیال طریق از زبان کلاس کردن پیدا کردیم صحبت فنلاندی زبان فرد این تا است لازم زمان سال ۳ مهاجر فرد ورود زمان از .کند شرکت آزاد صورت به زبان کلاس‌های در تواندمی هم مهاجر را اماتی در آموزش هزینه سال ۲ مدت به همچنین کار اداره و است دولت عهده به هزینه مدت این در شود ادغام جامعه در .مالی استقلال .دارند کار بازار به ورود به تمایل متفاوتی های انگیزه با افراد شود کار بازار به ورود آماده فرد تا .کندمی پرداخت . افسردگی از پیشگیری. بیشتر رفاه

دارند برنامه‌ریزی آینده برای افراد.....و شهروندی حقوقات حق و قوانین با آشنایی . زندگی مهارت‌های و شغلی مهارت افزایش تصور پیش سال ۵ فرد که شد گفته و شودمی دیده افراد در ناامیدی نوعی واقع در رودمی پیش چگونه شرایط که هستند مردد یا و نوعی باعث این و کند پیدا متناسب کار است نتوانسته همچنان او آماتی کردن تمام پیدا از بعد کند پیدا شغلی تواندمی کرده‌می سد دو آماتی و زبان آموزش که میکند خطور فکر این فنلاند در زندگی سالها طی افراد حضور سابقه شنیدن با .شودمی نگرانی سنتی صورت به آموزشی سیستم مادر کشور در آموزشی سیستم مقایسه.است داده قرار مهاجران راه سر عمدا دولت که بزرگیست .است دیجیتالی و پیشرفته‌تر صورت به آموزش فنلاند اما است

و زن .شودمی حقوق افزایش باعث تعطیل روزهای و شبانه کار یا کاری اضافه که است روز در ساعت ۸ کار استاندارد زمان زن حقوق برابری افراد نظر از .هستند متفاوت کمی حقوق نظر از اما هستند یکسان شغلی مسیولیت نظر از مشاغل اکثر در مرد مدیریت خانواده‌ها برای همچنین و .دارند بیشتری درآمد مردان اما است یکسان مسئولیت چون نیست خوب کار محیط در مرد و هستند دخیل شما استخدام در آیتمها این بنابراین.شودمی دشوار بسیار اشتغال با آماتی گذراندن یا و فنلاندی زبان آموزش همزمانی .است حاشیه بدون کار نیروی دنبال کارفرما

آزمایش یا و سال ۳۵ بالای زنان برای اسمیر پاپ آزمایش مثل درمانی و اجتماعی حقوق از آگاهی درمان و بهداشت بحث در تماس آنها با توان‌می که مواردی و ۱۱۶۱۱۷ تلفن شماره دو از آگاهی .رایگان صورت به سال ۴۵ بالای زنان برای ماموگرافی نوع چه برای یا .دارد مراقبتی خود به نیاز هایی‌بیماری چه یا و دارو از استفاده نحوه یا و دارو یک از استفاده عوارض مثلاً گرفت .کرد مراجعه بیمارستان یا و پزشک به باید هایی‌بیماری

استفاده زمان در حقوق پرداخت .است چگونه استعلاجی مرخصی از استفاده نحوه مورد در کارگر یا کارمند حقوق اینکه از آگاهی چگونه حقوق محاسبه نحوه کنیم مراجعه شرکت آن معتمد درمانی مراکز به اگر اینکه یا و است چگونه استعلاجی مرخصی از

اتحادیه در عضویت مزایای .شود گنجانده جعبه این در باید که مواردی و خانه هر در اولیه کمک‌های جعبه وجود لزوم .شودمی ... بیکاری زمان در اتحادیه این حمایت‌های و کارگری

باعث مبدا کشور با شباهتها و تفاوت‌ها و شد ارایه جدید جامعه در فرد اولیه نیازهای با خوبی اطلاعات اجمالی و کلی بصورت .گردید بهتر درک

Palauteen käännös suomeksi

Työlainsäädännön koulutus on luokiteltu 5 oppiaineen perusteella: koulun ja kulttuurin terveyskasvatus. Mitä vapaa-aika on ja mitä voi tehdä? Lapsille vapaa-aika on koulun päättyessä ja aikuisille päivittäisten tehtävien suorittamisen aikaa. 7-9 vuotiaille lapsille on leikkipaikka, jota valvovat 9-10 vuotiaat lapset hoitavat lapset menevät Noritaloon ja oleskelevat siellä klo 4 asti. Nämä paikat ovat avoinna yleisölle. Miksi meillä pitäisi olla vapaa-aikaa? Integroituminen yhteiskuntaan, masennuksen ehkäisy ja...

Halvin vapaa-ajan laji on kävely. Kaikkien sosiaalinen oikeus on oikea käyttö vahingoittamatta luontoa. Kävely lisää kehon mekaniikkaa ja on laji, joka sopii kaikille ikäryhmille. Lapset voivat tehdä puutunnelin metsään, muut ihmiset voivat käyttää metsässä katkenneita oksia tai poimia hedelmiä. Voit kulkea yksityisen omaisuuden läpi. Metsässä ja rannalla ei saa telttailla muuten kuin turvallisuussyistä hyväksytyissä paikoissa. Mutta voit uida tietyissä järvissä.

Seuraava kysymys on, kuinka integroitua yhteiskuntaan... tärkein tapa kommunikoida on kieli, joten sinun on etsittävä paikkoja koulutuksen nopeuttamiseksi kansalaisille Puhuimme siitä, miten suomen kielen tunti löytyy sosiaalipalvelun tai työvoimatoimiston kautta, ja myös maahanmuuttaja voi osallistua kielitunneille vapaasti. Maahanmuuttajan integroituminen yhteiskuntaan kestää 3 vuotta. Tänä aikana kustannukset maksaa valtio, ja työministeriö maksaa myös koulutuskustannukset 2 vuoden ajalta. kunnes henkilö on valmis tulemaan työmarkkinoille, eri motiiveilla omaavia ihmisiä tulee yleensä työmarkkinoille. taloudellinen riippumattomuus. lisää hyvinvointia.

Työtaitojen ja elämäntaitojen lisääminen. Kansalaisten lakeihin ja oikeuksiin tutustuminen ja...ihmisillä on suunnitelmia tulevaisuuden suhteen tai epäröidään, miten tilanne menee Saattoi saada työpaikan 5 vuotta sitten Amatin valmistumisen jälkeen hän ei ole löytänyt sopivaa työtä ja tämä on huolestuttavaa. Suomessa asuneiden ihmisten vuosien historiaa kuultuaan herää ajatus, että kielikoulutus ja Amati ovat kaksi suurta estettä, jotka hallitus on tietoisesti asettanut maahanmuuttajien tielle perinteinen, mutta Suomessa koulutus on edistyneempää ja se on digitaalista.

Normaali työaika on 8 tuntia vuorokaudessa ja ylityöt tai yötyöt ja lomat lisäävät palkkaa. Useimmissa töissä miehet ja naiset ovat samat työvastuun suhteen, mutta hieman erilaisia palkan suhteen. Ihmisten mielestä miesten ja naisten yhtäläiset oikeudet työpaikalla eivät ole hyvästä, koska vastuu on sama, mutta miehet ansaitsevat enemmän. Ja myös perheille tulee erittäin vaikeaa hallita suomen kielen opiskelua tai läpäisemistä työnteon kanssa. Siksi nämä asiat ovat mukana työllistymisessäsi.

Terveyden ja hoidon osalta tietoisuus sosiaalisista ja lääketieteellisistä oikeuksista, kuten papa-kokeet yli 35-vuotiaille naisille tai mammografiatestit yli 45-vuotiaille ilmaiseksi. Tieto puhelinnumerosta 116117 ja tapauksista, joihin voi ottaa yhteyttä, esimerkiksi lääkkeen käytön sivuvaikutukset tai lääkkeen käyttötavat tai mitkä sairaudet vaativat itsehoitoa. Tai minkä tyyppisten sairauksien vuoksi pitäisi lähettää lääkärille tai sairaalaan.

Työntekijän tai työntekijän oikeuksien tuntemus sairausloman käyttöön liittyen. Mikä on palkanmaksu sairaslomalla tai jos menemme kyseisen yrityksen luotettaviin terveyskeskuksiin, miten palkka lasketaan?

tulee olemaan Ensiapulaatikon välttämättömyys jokaisessa kodissa ja tavarat, jotka tulisi sisällyttää tähän laatikkoon. Ammattiliittoon kuulumisen edut ja tämän liiton tuki työttömyyden aikana...

Yleisesti ottaen uudessa yhteiskunnassa annettiin hyvää tietoa ihmisen perustarpeista, ja erot ja yhtäläisyydet lähtömaahan johtivat parempaan ymmärrykseen.

Liite 5: Kyselylomakkeen vastaukset

1. Millainen kurssi on ollut?

12 vastausta

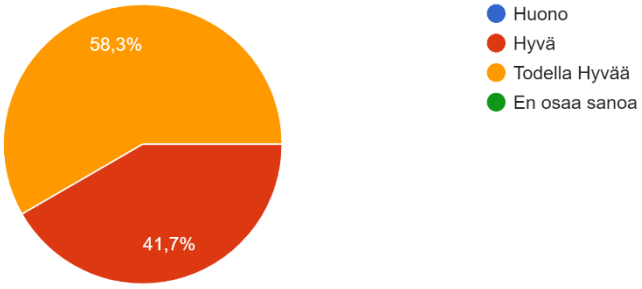

2. Millä kielellä ohjaus olisi hyödyllisempi?

12 vastausta

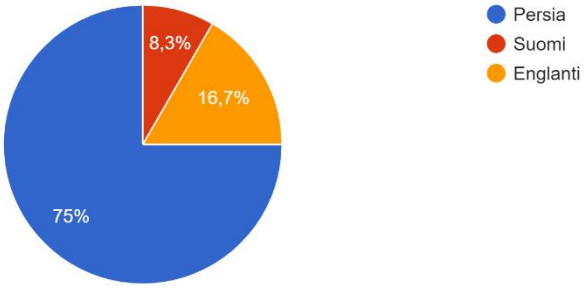

3. Mitkä ohjaus materiaalit toimivat parhaiten? miksi?

11 vastausta

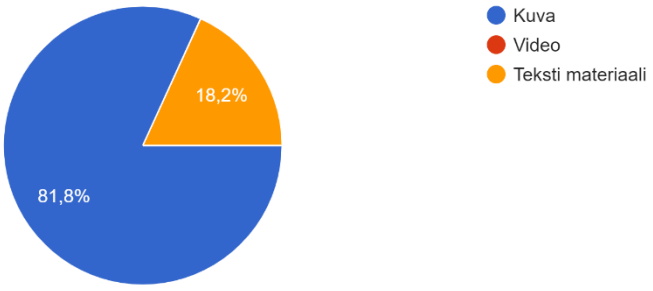

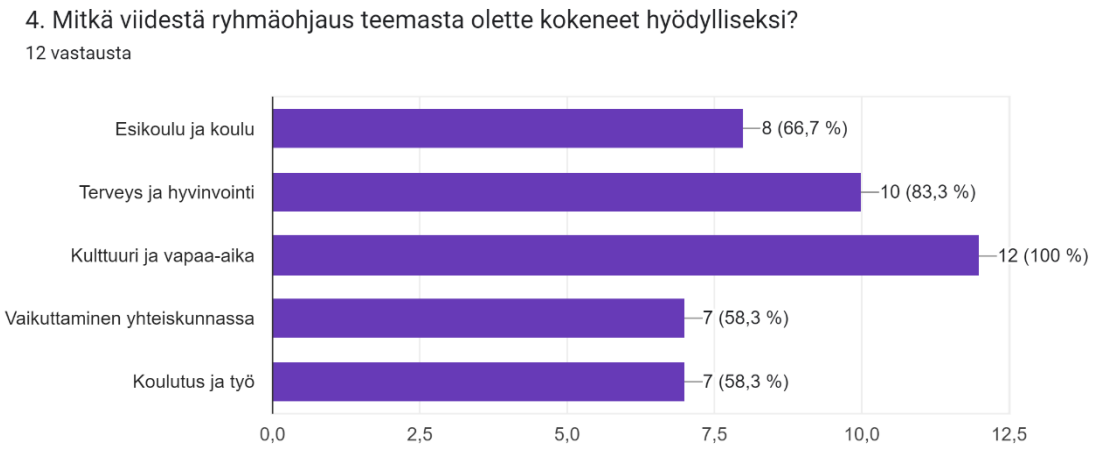

5. Miten kurssi on auttanut kohti työelämää?

Opimme yritystietoa

Sain paljon tietoja

Saimme paljon tietoja

Sain paljon tietoa

Tietomme ovat lisääntyneet ja Hyödyllinen minulle

Olen saanut hyviä tietoja

Sain paljon tietoja

Sain paljon tietoja

Se auttaa minua löytämään tietoa työelämästä Suomessa

Sain paljon tietoja

Saatiin paljon tietoja työelämästä ja miten voidaan hakea töitä.

6. Miten koit yhteisen ryhmäkeskustelun?

Oli ihana

Se oli mahtavaa

Se oli mahtavaa

Puhuimme äidinkieli

Käytimme muiden kokemuksia

Se oli minulle erittäin hyödyllinen, koska se sai minut tuntemaan muiden ihmisten mielipiteet aiheesta

Oli kiva kuulla muiden kokemuksia.

Puhuimme farsia ja ymmärsimme tiedot hyvin

Oli mahtava kokemuksia

Kuulin eri mielipiteitä luokassa

Oli mahtava kokemus

Saatiin muiden näkökulma ja muiden kokemusta

7. Millaista muuta hyötyä ryhmään osallistuminen tuotti?

Kattimme muiden kokemuksia

Käytimme myös muiden kokemuksia

Käytimme myös muiden kokemuksia

Käytimme paljon kokemuksia

Auttakaa toisianne ystävystymää

Sosiaaliset suhteeni ovat parantuneet paljon ja olen saanut paljon ystäviä

Löysin ystävän. Olen saanut paljon tietoa

Puhuimme äidinkielellä ja ymmärsimme tiedot hyvin

Oli mukavaa kuulla suomen kieltä samaan aikaan

Puhumme äidinkielellä ja ymmärsimme hyvin

Sosiaaliset suhteet paransivat ja saatiin ystäviä, myös Suomenkielen harjoittelun välillä.

9. Jos ajattelet tilannetta ennen kurssia ja kurssin jälkeen niin arvioi asteikolla 1 - 5 onko vaikutuksia mahdollisuuksiisi työllistyä.

13 vastausta

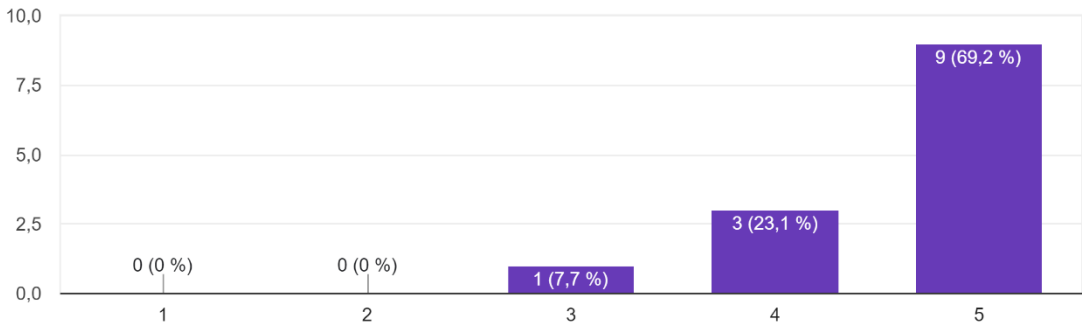

10. Suositteletko ystävääsi osallistumaan iHUB menetelmällä ohjattuun ryhmään?

13 vastausta

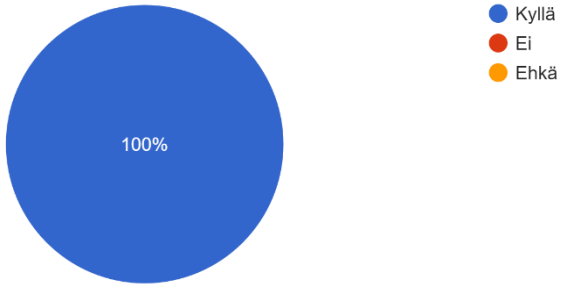

11. Vapaa sana

Minä haluan kajal toinen kerta

Tämä kurssi järjestetään uudelleen

Oli erittäin mukavaa saada opettaja, joka puhui samaa kieltä kuin me.

Oli mahtava kokemuksia

Se oli erittäin hyödyllistä, haluaisin sen jatkuvan Kiitos kovasti.